

RẪM THÁNG MƯỜI

- Rằm tháng mười hai mươi mốt tuổi,
Vào khoảng trưa đang nhụi trong thoàn;
Đang khi nằm đọc Pháp-Bửu-Đàn,
Có một khối hào quang bạch sắc.
Bỗng nhiên lại rớt ngay vào mặt,
Cả châu thân đều bắt tê rần;
N như ngặt mình đành phải nằm trôn,
Muốn ngồi dậy nhưng không thể dậy.
Tay chân cũng hết còn động đậy,
10. Rồi bắt đầu từ đấy mê man;
Từ trên không có tiếng kêu vang,
Rằng có mẹ đẩy con khá tỉnh.
Ta ngược mặt nhìn lên không cảnh,
Một lão bà đang đứng trên mây;
Đầu bạc phơ như tuyết phủ đầy,
Tay vừa chống lấy cây gậy trúc.
Mình mặc bộ đồ dà nhùng-nhục,
Có hào quang phủ khắp châu thân;
Vẻ mặt tròn da trắng tuyết trôn,
20. Môi đỏ sậm má hường dòn-dợt.
Có hai cái hoa sen đỡ gót,
Vẻ trang nghiêm khó thốt sao cùng;
Lão bà liền cất giọng ung dung,
Rằng mẹ đẩy! ở con sớm thức.
Tuy muôn năm thân nương Lạc-Quốc,
Lòng mẹ luôn ở sát bên con;
Xưa sao thì nay vậy chẳng mòn,
Trong lòng mẹ nhớ thương con mãi.
Mẹ đẩy con! Con ơi nhớ lại,
30. *Nhờ lòng thành sớm bái Phật-đà;*
Và thường lo giúp đỡ gần xa,
Nên mẹ đã sanh qua Cực-Lạc.
Mẹ đẩy con! Xưa nhà rân-rát,

- Tớ gái trai gần chút năm mươi;
 Con đã không có dạ khinh người,
 Khiến ai cũng nức lời khen ngợi.
 Mẹ đấy con! Xưa con thường nói,
 Người chẳng xem nhờn loại thú cầm,
 Phải biết thương biết kính nơi tâm;
40. Giàu nghèo chẳng làm hèn người được.
 Mẹ đấy con! Lời con đã thốt,
 Lúc ấy ai cũng bắt kính thâm;
 Tư tưởng con khác với thường tâm,
 Rất bình đẳng trong tâm nhận xét.
 Mẹ đấy con! Anh con là Két,
 Trong sang giàu chẳng mét sang giàu;
 Thường nói rằng phú quý dưng bao,
 Thân khi mất sang giàu cũng mất.
 Mẹ đấy con! Anh con nhận thức,
50. Thân mất thì của mất liền theo;
 Thế nên lòng chẳng chút đăm đeo,
 Đành vượt ải băng đèo tầm đạo.
 Mẹ đấy con! Tâm trần phỉ ráo,
 Nên anh con đắc đạo từ lâu;
 Nay vẫn còn thiên-quán sơn đầu,
 Con sớm muộn thế nào cũng gặp.
 Mẹ đấy con! Riêng con lập bập,
 Đường đạo không quyết lập vào tâm;
 Kiếp thì tu kiếp bỏ dật bầm,
60. Đến nay vẫn còn nằm trong thế.
 Mẹ đấy con! Nhiều đời con tệ,
 Bị nghiệp lôi vào bể khổ trần;
 Mang khốn nàn chịu đọa đày thân,
 Mẹ đau xót như dân gan ruột.
 Mẹ đấy con! Con chưa hiểu được,

- Mẹ thương con đến mức nào đâu;
Biển kia còn đo được cạn sâu,
Mẹ thương trẻ khó âu lượng nổi.
Mẹ đẩy con! Xác trần khi cõi,
70. Hồn mẹ liền theo dõi Di-Đà;
Về Tây-Phương thân ngự Liên tòa,
Kẻ cũng vạn niên qua rồi đấy.
Mẹ đẩy con! Muôn năm qua ấy,
Mẹ xem như việc mới hôm rồi;
Kiếp chúng sanh theo bóng mặt trời,
Mau lẹ tợ như thoi đưa nhĩ.
Mẹ đẩy con! Tuy trăm thế kỷ,
Lòng mẹ đâu quên nghĩ đến con;
Thường thấy con bị nghiệp cuốn tròn,
80. Khác nào nhộng nằm trong ổ kén.
Mẹ đẩy con! Mẹ luôn ngào nghẹn,
Tâu Phật xin cho giáng trần ai;
Phật rằng duyên ấy phải chờ ngày,
Đến sớm cũng không tài gỡ nổi.
Mẹ đẩy con! Phật Ngài bảo đợi,
Mẹ ôm lòng sớm tối ngồi chờ;
Thấy con nhiều kiếp rồi như tợ,
Lòng mẹ nóng tợ hơi bên lửa.
Mẹ đẩy con! Con đâu có nhớ,
90. Muôn năm xưa khi đẻ con ra;
Thấy mặt con sáng sữa hiền hòa,
Mẹ mừng đến đổi sa hột nhỏ.
Mẹ đẩy con! Liền trong khi đó,
Mẹ tự dung nói rõ trong tâm;
Đứa con này trải ức muôn năm,
Mặt mày nó không làm quên được.
Mẹ đẩy con! Mẹ hay chương phước,

- Nên nói chi liền được có ngay;
Từ ấy dù về cõi Phật-đài,
100. Lòng mẹ vẫn nhớ hoài con trẻ.
Mẹ đẩy con! Mẹ là thật mẹ,
Mặt mũi con khi để trên giường;
Lòng mẹ còn nhớ rõ như thường,
Con khó thấu tình thương của mẹ.
Mẹ đẩy con! Muôn năm cách rẽ,
Mẹ vẫn là người mẹ trung thành;
Lòng thương con không vắng khắc canh
Mẹ chẳng ngớt tâm lên Đức Phật.
Mẹ đẩy con! Mẹ tâm bao lượt,
110. Phật vẫn rằng đợi cuộc trùng lai;
Duyên lành kia gặp lại có ngày,
Chớ để dạ u hoài cho nhọc.
Mẹ đẩy con! Do lời Đức Phật,
Mẹ yên tâm chờ cuộc trùng phùng;
Nhưng mỗi lần thấy trẻ lao lung,
Gan ruột mẹ vô cùng chua xót..
Mẹ đẩy con! Việc con mãi mọt,
Mẹ thấy rành không sót điều nào;
Nhiều kiếp con được chức quyền cao
120. Cây oai thế hiếp bao kẻ yếu.
Mẹ đẩy con! Nghiệp kia chẳng níu,
Kiếp kế con lại chịu hoành hành;
Bị tù đày bị nhục mạ danh,
Con vợ khổ gia đình tan nát.
Mẹ đẩy con! Mẹ trông tận mắt,
Lây làm đau như chặt như bằm;
Mẹ dù thương xót mấy nơi tâm,
Nghiệp riêng khó thể sang cứu đặng.
Mẹ đẩy con! Trong muôn năm ngấn,

130. Con đã sanh lên xuống cõi trần;
Mỗi một lần mang một xác thân,
Tính ra cũng hơn ba trăm xác.
Mẹ đẩy con xác kia chồng chất,
Ai trông qua cũng bắt rùng mình;
Và hơn ba trăm cái gia đình,
Nước mắt đã đổ bằng sông suối.
Mẹ đẩy con! Vì hoành-tử-tội,
Có kiếp con vừa mới sanh ra;
Mắt chưa hề thấy mẹ thấy cha,
140. Đã chết chẳng khóc la một tiếng.
Mẹ đẩy con! Có nhiều kiếp chuyền,
Nghiệp dặt con đến bến trần ai;
Vừa trưởng thành vừa đẹp đẽ trai,
Bỗng thọ bệnh đôi ngày bỏ mạng.
Mẹ đẩy con! Thảm kia vô hạn,
Kẻ thương con chưa mãn nơi lòng;
Nửa chừng con đã bỏ cõi hồng,
Muốn tự tử để cùng đồng thác.
Mẹ đẩy con! Vì nhờn ở bạc,
150. Có kiếp con bị gạt vì tình;
Gần điên cuồng gần muốn trảm mình,
Sự sản hết giá danh cũng mất.
Mẹ đẩy con! Từ Tây phương Phật,
Thấy con vì tài sắc khổ thân;
Mẹ muốn sang kêu lớn lên rằng,
Con ơi hãy bỏ trần theo mẹ.
Mẹ đẩy con! Mẹ dù nghĩ thế,
Phật rằng tuy con trẻ bị đày;
Nhưng rồi đây cũng sẽ có ngày,
160. Không đăm mãi trần ai đâu nhỉ.
Mẹ đẩy con! Nhiều khi mẹ nghĩ,

- Riêng mẹ an ngôi vị Tây Phương;
 Còn con đang lặn lội trần dương,
 Mẹ chỉ thấy buồn hơn mừng rỡ.
 Mẹ đẩy con! Nghĩ suy thế đó,
 Mẹ muốn phương tiện bỏ Liên đài;
 Để chuyển mình đến cõi trần ai,
 Cứu con sớm khỏi ngày mê muội.
 Mẹ đẩy con! Ý kia khi tới,
170. Phật liền thân đến gọi ngay rằng;
 Lâm trần không phù hạp cơ căn,
 Dễ đọa kiếp khó tăng công đức.
 Mẹ đẩy con! Phật còn gắng chắc,
 Giống Phật con đã rắc gieo sâu;
 Sẽ nở ra chẳng mất nơi đâu,
 Hãy an trí chớ sầu quá lẽ.
 Mẹ đẩy con! Mẹ thương con trẻ,
 Với tình thương cao cả thiêng liêng;
 Nhược bằng thương theo lối trần duyên,
180. Có lẽ đã đọa miền trần hạ.
 Mẹ đẩy con! Do tình cao cả,
 Thương dường bao nhớ trẻ dường bao;
 Nhưng mẹ không vọng niệm trần lao,
 Nghiệp thương chẳng buộc vào mẹ đặng.
 Mẹ đẩy con! Nghĩa tình sâu nặng,
 Muôn năm rồi không vắng một ngày;
 Tuy mẹ ngồi trên cảnh sen đài,
 Mà lòng cứ vắng lai bên trẻ.
 Mẹ đẩy con! Tình thương của mẹ,
190. Muôn năm rồi vắng vẻ một mình;
 Chưa được con biết đến mẫu tình,
 Làm cho mẹ thêm phần buồn tủi.
 Mẹ đẩy con! Vì con mê muội,

- Nên mới không nhớ tới mẹ xưa;
Mẹ đáng thương chẳng trách bao giờ,
Lòng không ngớt đợi chờ con tỉnh.
Mẹ đẩy con! Xưa con hiền tánh,
Tiếng mẹ cha biết kính vâng lời.
Biết thương anh và biết trọng người,
200. Khiến mẹ đã vô hồi thương mến;
Mẹ đẩy con! Chính con gây đến,
Anh của con cũng mến thương con;
Nên đã nguyên còn nước còn non,
Thì lòng mến thương con còn mãi.
Mẹ đẩy con! Do lời nguyện ấy,
Ngày gần đây con thấy anh con;
Một người anh đạo hạnh vuông tròn,
Thương con tợ hồi còn ở thế.
Mẹ đẩy con! Qua nhiều thế hệ,
210. Anh con luôn mắt để bên con;
Con lâm nạn cũng bắt héo-von,
Nhu mẹ đối với con đẩy vậ.
Mẹ đẩy con! Khôi tình thương ấy,
Riêng anh con ôm lấy non đài;
Chưa được con hiểu đến mấy may,
Anh con cũng chưa khuây tác dạ.
Mẹ đẩy con! Mỗi lần con đọa,
Lòng mẹ cho đến cả anh con;
Quên ngủ ăn ngồi lặng trên non,
220. Mắt theo dõi bên con không hở.
Mẹ đẩy con! Vì tài nghiệp nợ,
Có kiếp con từ nhỏ bị đày;
Vào làm tôi tớ kẻ hào tài,
Bị đánh đập nhiếc xài thậm tệ,
Mẹ đẩy con! Mẹ trông thấy thế,

- Nước mắt rơi ướt cả đài vàng;
 Thương con đang khổ ở trần gian,
 Bị lưới nghiệp buộc ràng đòi bữa.
 Mẹ đẩy con! Mẹ thường lụy ứa,
 230. Thấy con vừa mới rửa nghiệp qua;
 Kê nợ sau liền đã tạo ra,
 Cứ nói mãi mới là thống khổ.
 Mẹ đẩy con! Cũng đà nhiều thưở,
 Con biết lo hồi ngộ tu hành;
 Nhưng lòng tham ái vẫn còn sanh,
 Vì thế bật nẻo lên Cực lạc.
 Mẹ đẩy con! Khi con rơi rớt,
 Ruột mẹ đau như cắt từ manh;
 Liền đến tâu Phật rõ sự tình,
 240. Phật rằng: giống ấy sinh nhiều hột.
 Mẹ đẩy con! Nghe lời Phật thốt,
 Mẹ hiểu ngay ý Phật nói rằng:
 Trên bước đường con bị trầm thặng;
 Sẽ giúp lắm chúng sanh hướng thiện,
 Mẹ đẩy con! Phật cho ý kiến,
 Nhờ vậy lòng mẹ khiến hơi an;
 Nhưng lại rồi đến kiếp kế sang,
 Con sanh ở gia đình phú hộ.
 Mẹ đẩy con! Kiếp sang giàu đó,
 250. Con cứ quanh theo mớ bạc vàng;
 Nào rượu chè thêm lắm hầu nàng,
 Cứ như thế đi lần đến thác.
 Mẹ đẩy con! Ngồi bên Cực Lạc,
 Thấy con vì tiền bạc làm mê;
 Phí một đời vào chỗ hèn đê,
 Mẹ tiếc đến tràn trề nước mắt.
 Mẹ đẩy con! Trớ trêu xéo xắt,

- Kiếp giàu sang kia bước qua rồi;
Kẻ kiếp nghèo nàn bấu đến nơi,
260. Vợ lem luốc con thời tôi tả.
Mẹ đẩy con! Trong khi rách rã,
Nợ đến đòi không hờ ngày nào;
Kẻ thì rằng nhà cửa đem cào,
Người lại bảo đợ con vợ trả.
Mẹ đẩy con! Nợ đòi ra rả,
Con chạy lo cuống cả chân lên;
Ít ngày sau trọng bệnh vương nên,
Rồi tuyệt mạng ở trên giường bệnh.
Mẹ đẩy con! Ngồi trên Phật cảnh,
270. Tiếng con rên thấu đến bên tai;
Ruột mẹ đau mắt mẹ chảy dài,
Than rằng mới sống đây đã chết.
Mẹ đẩy con! Kể sao cho hết,
Mọi việc con tạo kết trong đời;
Lành mẹ vui dữ mẹ buồn vui,
Lòng mẹ vốn hệ nơi con trẻ.
Mẹ đẩy con! Mẹ đâu muốn rẽ,
Muốn gần con luôn cả xác hồn;
Nhưng chẳng qua linh Đức Thế Tôn,
280. Ngài bảo phải đợ con tái ngộ.
Mẹ đẩy con! Ngày chờ đợ đó,
Chính hôm nay nhằm thuở trùng lai;
Vậy con mau nhìn thẳng lên mây,
Có mẹ đứng chờ đây ở trẻ.
Mẹ đẩy con! Mẹ là mẹ đẻ,
Cả thân con đã ngót muôn năm;
Mẹ không riêng mẹ của xác thân,
Còn là mẹ tinh thần con nữa.
Mẹ đẩy con! Tuy qua muôn thuở.

290. Mẹ tưởng như mới bữa nào đây;
 Lòng mẹ thương con vẫn còn đây,
 Xưa nay thế từ đây cũng thế.
 Mẹ đẩy con! Từ nơi Phật bệ,
 Vì thương con nên mẹ đến đây;
 Vậy con mau bừng tỉnh giấc say,
 Để nhớ kỹ mỗi lời mẹ dạy.
 Mẹ đẩy con! Mẹ xin đại khái,
 Bởi gần ngày thế giới biến thiên;
 Thế cho nên mẹ xuống trần duyên,
300. Trước gặp trẻ sau truyền đạo ngữ.
 Mẹ đẩy con! Chơn tình mẫu tử,
 Ngọt muôn thu thương nhớ vô cùng;
 Đến hôm nay mới được trùng phùng,
 Trong lòng mẹ vui mừng tràn ngập.
 Mẹ đẩy con! Con mau tỉnh giấc,
 Mẹ mừng con những kiếp gần đây;
 Hộ giống lành đem rải gieo đây,
 Giúp nhiều kẻ gái trai nên đạo.
 Mẹ đẩy con! Sắp ngày biến ảo,
310. Lắm người còn hung bạo ngổ ngang;
 Họ chưa hề biết đến Phật đàng,
 Sẽ chẳng khỏi tiêu tan hồn xác.
 Mẹ đẩy con! Những phường hung ác,
 Lúc mới sanh tánh chất hiền lành;
 Lớn lên rồi vì nhiễm lợi danh,
 Mới liêu lĩnh tạo tành tội lỗi.
 Mẹ đẩy con! Sắp ngày thay đổi,
 Hạng ấy nên tìm lối cứu ra;
 Trong số người ăn ở vậy tà,
320. Khéo dạy bảo sẽ là tình được.
 Mẹ đẩy con! Nhờ duyên kiếp trước,

- Lời của con sẽ được thức người;
Vậy con mau kêu gọi khắp nơi,
Giúp kẻ có duyên hồi tỉnh dậy.
Mẹ đây con! Theo nơi mẹ thấy,
Con với đời đã rải sâu duyên;
Cứu khổ trần con đã lắm nguyên,
Con khá thực hiện nên ý nguyện.
Mẹ đây con! đang khi thời biến,
330. Vì sanh nhai vì tiền thân danh;
Ai cũng đều nỗ lực cạnh tranh,
Tội ác mấy cũng không kiêng kê.
Mẹ đây con! Đời càng tội tệ,
Đạo càng nên rộng mở khắp cùng;
Dạy hiền lành dạy lễ hiếu trung,
Đề cảm hóa kẻ lòng gian ác.
Mẹ đây con! Mê con sớm giác,
Hầu tỉnh cho kẻ khác đang mê;
Cuộc chuyển luân sắp đến cận kề,
340. Chẳng sớm thức uổng quê một kiếp.
Mẹ đây con! Dễ đâu có dịp,
Mẹ con ta được hiệp chốn này;
Muôn năm qua chỉ có một ngày,
Ngày ấy chính hôm nay đây trẻ.
Mẹ đây con! Hãy nghe lời mẹ,
Khá mau chơn độ kẻ gần xa;
Bóng quang âm càng thấm thoát qua,
Thì mạng sống cũng là nhấp nháy.
Mẹ đây con! Sắp ngày thương hải,
350. Vật có hình đều hoại chẳng không.
Kẻ say sưa chưa tỉnh ngộ lòng,
Mau đánh thức kéo không tu kịp;
Mẹ đây con! Hết tan rồi hiệp,

- Vong phé qua đến cuộc hưng bình.
 Lá vàng rơi đến đọt non sanh,
 Vạn vật cứ thặng trầm như thế.
 Mẹ đẩy con! Ngay trong cơ thể,
 Mỗi ngày luôn suy phé không ngừng;
 Người luống công tâm bỏ cho thân,
 360. Rốt cuộc cũng không cầm giữ được.
 Mẹ đẩy con! Kia là bọt nước,
 Nổi rồi tan không được dài lâu;
 So kiếp người nào khác chi đâu,
 Cạn xét đến làm sao không chán.
 Mẹ đẩy con! Đời như mây ráng,
 Lệ đường bao và ngắn đường bao,
 Xưa đã mau nay lại càng mau;
 Người đủ cách xô nhau xuống huyết.
 Mẹ đẩy con! Muôn ngàn thảm thiết,
 370. Đang nằm sau cái lớp văn minh;
 Một khi tàn thuốc rớt ngún lên,
 Tai đây tiếng khóc rên áo nã.
 Mẹ đẩy con! Của người tác tạo,
 Mỹ lệ bao tình xảo đường bao;
 Lông trên mình chim trĩ khác nào,
 Tiếc mấy cũng không sao vô sự.
 Mẹ đẩy con! Tạo không biết giữ,
 Chỉ nuôi gà bên thú hồ ly;
 Người đua nhau sống lối vô nghi,
 380. Sống ấy chỉ hiểm nguy bất ổn.
 Mẹ đẩy con! :”dĩ-tâm vi-bôn”,
 Tâm an thì khắp chốn đều an;
 Trái lại như đèn dưới gió đàn,
 Càng mạnh gió đèn càng mau tắt.
 Mẹ đẩy con! Con mau mở mắt,

- Có mẹ đang chờ chực đẩy con;
Nợ hồng gian con trả cho tròn,
Đề cùng mẹ trở chơn Cực-Lạc.
Mẹ đẩy con! Nhịp cầu đại giác,
390. Con mau ra tay bắt cho liền;
Giúp khách trần qua khúc tử xuyên,
Kéo hồn xác trở nên sương mộng.
Mẹ đẩy con! Màn trời đã mỏng,
Sống khổ nhiều hơn sống an vui;
Do ác tâm xảo trí của người,
Trở lại hại người đời thêm khổ.
Mẹ đẩy con! Biết bao nhiêu độ,
Mẹ thấy con thọ khổ trần ai;
E bước chơn con khó nổi quày,
400. Mẹ lo mãi đêm ngày không dứt.
Mẹ đẩy con! Đúng như lời Phật,
Giống lành kia đã nứt mộng ra;
Mọi việc đời con đã lánh xa,
Lòng trong trắng ngọc ngà dám ví.
Mẹ đẩy con! Riêng lành tâm ý,
Ấy còn nằm trong lý hẹp-hòi;
Phải lành cho khắp hết muôn loài,
N như thế mới đúng người từ thiện.
Mẹ đẩy con! Bước chân cận viển,
410. Khá đi ra phổ biến đạo màu;
Ngồi một nơi đọc sách bao lâu,
Cũng không thể rời câu đạo lý.
Mẹ đẩy con! Con đừng hồ mị,
Mở mắt ra nhìn kỹ mẹ đây;
Mẹ vì con mới xuống cõi này,
Con nên sớm làm khuây lòng mẹ.
Mẹ đẩy con! Mẹ thương con trẻ,

- Mẹ sẽ đem hết lễ giải bày;
 Vậy con cần mau tỉnh giấc say,
 420. Lắng nghe kỹ những lời mẹ dạy.
 Mẹ đẩy con! Người trong hạ giới,
 Đủ hạng người các cõi giáng sanh;
 Cũng thi tài đấu sức hùng anh,
 Kẻ quá dữ người lành quá lẽ.
 Mẹ đẩy con! Hiền lành ít kẻ,
 Còn hạng người hung dữ thì nhiều;
 Nên khắp nơi thường nhuộm máu điều,
 Thảm với khổ kẻ sao cho xiết.
 Mẹ đẩy con! Con ơi có biết,
 430. Hằng muôn ngàn cảnh chết thê lương;
 Diễn ra trên khắp cõi trần dương,
 Quỷ thần cũng phải tuôn nước mắt.
 Mẹ đẩy con! Đâu đâu cũng giặc,
 Không vật chi là chắc của mình;
 Trong đồng khô trên chót núi xanh,
 Đâu cũng có kẻ rình người rập.
 Mẹ đẩy con! Thiếu cơm thiếu bắp,
 Phải dùng rau với ốc đỡ lòng;
 Cảnh hải hùng lợp cả ruộng đồng,
 440. Có sông rạch mà thông chẳng được.
 Mẹ đẩy con! Thiếu chi là nước,
 Không làm sao giải khát đáng thương;
 Người bước đi ra một tắc đường,
 Sự sống chết không lường biết được.
 Mẹ đẩy con! Kẻ giàu khi trước,
 Nay hóa nghèo thiếu mặc thiếu ăn;
 Còn lắm người lúc trước khó khăn,
 Giờ lại có của hằng muôn triệu.
 Mẹ đẩy con! Con đâu có hiểu,

450. Mạnh thì hơn còn yếu thì thua;
Mặc kẻ hung ra sức hốt vùa,
Ai cũng muốn làm vua một cõi.
Mẹ đây con biết thương dòng dõi,
Nên mở xiềng chó trói lẫn nhau;
Nhìn kỹ ra thì cũng đồng bào,
Chặt bẻ sống nở vào bẻ lưỡi.
Mẹ đây con! Kê sao hết nổi,
Cảnh âu sầu khắp cõi người ta;
Quá hãi hùng quá đổi thiết tha,
460. Tiếng chó sủa cũng làm phách tán.
Mẹ đây con! Trong đời nhiều hạng,
Vì oai danh vì mến bạc đồng;
Nữ giết người hơn giết muỗi mòng,
Tội lỗi có hay không chẳng xét.
Mẹ đây con! Mẹ lòng như thét,
Thương những người bị giết uổng oan;
Chết dễ làm, làm sống khó toan,
Trách kẻ bạo sao không suy nghĩ.
Mẹ đây con! Có nhiều thuyết ngụ
470. Khéo thâm thùa dối mị lòng người;
Làm cho nên phong hóa suy đồi,
Chẳng màng đến những nơi tình cảm.
Mẹ đây con! Những người bị cám,
Sẽ không còn biết cảm mẹ cha;
Với anh em bè bạn cũng là,
Lòng chẳng chút thiết tha kẻ mó.
Mẹ đây con! Hạng người nói đó,
Tuy hình người chẳng có lòng người;
Họ chỉ lo cho họ đây thôi,
480. Họ là kẻ giết người không gớm.
Mẹ đây con! Con mau tỉnh sớm,

- Cứu đời đang trên bóm trên gai;
 Mẹ càng nhìn càng bắt thở dài,
 Thương bá tánh chưa ngày an lạc.
 Mẹ đẩy con! Đang thời hỗn sát,
 Biết coi thường tiền bạc lợi danh;
 Ấy là người biết cách sống sanh,
 Tiến thêm một bước lành nữa quý.
 Mẹ đẩy con! Con ơi khá nghĩ,
490. Người vì câu danh vị lợi quyền;
 Mà gây thành đất ngửa trời nghiêng,
 Đâu ai sống thiên niên để hưởng.
 Mẹ đẩy con! Người đời làm tướng,
 Hại được người rồi hưởng tự do;
 Có hay đâu thân tợ ngao cò,
 Đệ tam giả đứng chờ sau gót.
 Mẹ đẩy con! Hãy nên thương xót,
 Những kẻ đang say gục mộng trần;
 Dem chuông lành rung khắp xa gần,
500. Gọi thức kẻ chưa từng nghe gọi.
 Mẹ đẩy con! Như lời mẹ nói,
 Cuộc đời thay hạ cõi sắp gần;
 Bị sàng qua sẩy lại muôn lần,
 Rớt cuộc lớp hiền nhân tồn tại.
 Mẹ đẩy con! Cũng vì lẽ ấy,
 Mẹ mới khuyên con lại ra đời;
 Dem những lời đạo đức tốt tươi,
 Dạy dỗ những ai người chưa hiểu.
 Mẹ đẩy con! Nhắc đời sớm liệu,
510. Làm phước dươn đa thiếu cũng nên;
 Đừng chờ khi tai họa đến bên,
 Mới hối hả sao nên kịp được.
 Mẹ đẩy con! Ở trong kiếp trước,

- Lại nhằm khi cùng rớt cuộc đời;
Việc giáo dân khó lắm con ơi,
Nhưng làm được biển trời so đức.
Mẹ đẩy con! Con nên nỗ lực,
Tạo cho nhiều công đức kiếp này;
Mặc dù thân khổ mấy cũng thầy,
520. Miễn giúp được gái trai tinh ngộ.
Mẹ đẩy con! Lấy lòng đại độ,
Vì người đời vui bỏ riêng thân;
Ai khen chê gì cũng chẳng cần,
Cứ một mực lo phần cứu độ.
Mẹ đẩy con! Nếu không lao khổ,
Mối đạo màu đâu phổ thông xa;
Có từ bi hay chẳng cũng là,
Khi hữu sự người ta mới biết.
Mẹ đẩy con! Đem lòng thanh khiết,
530. Lăn trong đời thì việc hòa quang,
Chớ ngồi yên trong một chiếc thuyền;
Đến rũ xác công ân chẳng có.
Mẹ đẩy con! Lắng tai nghe rõ,
Mẹ vì con vì cả chúng sanh;
Chỉ cho điều đáng bỏ đáng hành,
Nên ghi nhớ chớ nên quên lãng.
Mẹ đẩy con! Đời con biết chán,
Chẳng say mê chẳng máng vào tâm;
Ấy giúp con được khỏi lỗi lầm,
540. Mẹ cũng lấy làm mừng cho trẻ.
Mẹ đẩy con! Chán đời một lẽ,
Bỏ đời đâu phải kẻ từ bi;
Đời còn nhiều như nhớp vết tỳ,
Càng gìn giữ để thi thiết đạo.
Mẹ đẩy con! Những lời Phật giáo,

- Từ lâu xưa chí đạo ngày nay;
 Vẫn là chơn lý tuyệt trần ai,
 Không có thể bẻ bai gì được.
 Mẹ đây con! Khéo tùy theo cuộc,
 550. Dem lời chơn của Phật nói ra;
 Từ người gần cho đến kẻ xa,
 Khiến cho họ biết ra đường đạo.
 Mẹ đây con! Theo lời Phật bảo,
 Đời là trường khổ nào âu sâu;
 Giàu nghèo nào ai thoát khỏi đâu,
 Không khổ xác cũng sâu khổ trí.
 Mẹ đây con! Khổ chồng muôn lũy,
 Vốn là do tâm ý muốn ham;
 Vì muốn nhiều thành phải nhiều làm,
 560. Phụng sự cái thân phàm đời bữ.
 Mẹ đây con! Thân như hoa lửa,
 Càng cháy mau thì nó tàn mau;
 Có sanh là có tử khỏi nào,
 Định luật ấy ai đâu tránh được.
 Mẹ đây con! Nghiệp không triền-phược,
 Không đâu sanh trong cuộc hồng trần;
 Tất nhiên là khỏi lão tử thân,
 Mọi sầu khổ cũng không hề có.
 Mẹ đây con! Muốn như thế đó,
 570. Cần phải tu chớ có lời thôi;
 Lòng tham sân si ái dút rồi,
 Chẳng còn bị luân hồi sáu nẻo.
 Mẹ đây con! Nghiệp không lôi kéo,
 Được tự do trực đạo Niết bàn;
 Cùng các chư Bồ Tát đồng hàng,
 Làm chủ các con đảng sanh tử.
 Mẹ đây con! Siêu trên phàm sự,

- Tâm trí không ưu-lự nào phiền;
Lúc nào lòng cũng được an nhiên,
580. Hết còn bị các duyên chi phối.
Mẹ đấy con! Tâm lìa hạ giới,
N như cá ra khỏi lưới về đồng;
Mặc ngao du biển rộng mênh mông,
Đâu còn bị lợi danh câu nử.
Mẹ đấy con! Sự sanh sanh sự,
Tuy phải lo đời xử không mê;
N như khách xong rồi phải trở về,
Được vậy sẽ đồng quê với Phật.
Mẹ đấy con! Tâm vô nhứt vật,
590. Ấy là tâm chư Phật đấy con;
Nếu như ai theo đó làm tròn,
Người ấy chính nhục thân Phật đấy.
Mẹ đấy con! Con mau nghe lấy,
Lời mẹ vừa bảo đấy chớ quên;
Khi giảng đài con bước chân lên,
Tỏ lại khắp đời bên được biết.
Mẹ đấy con! Làm lành một việc,
Có sức tiêu tội ác mười điều;
Gạo một ô làm nở ba niêu,
600. Phước lượng bốn-năng siêu cũng thế.
Mẹ đấy con! Khó khăn đừng kể,
Việc nào mà không thể làm nên;
Có người lên mình có thể lên,
Chớ rằng việc Phật Tiên khó với.
Mẹ đấy con! Như lời mẹ nói,
Khó không nao thì mọi việc thành;
Con nhớ đem khuyên kẻ tu hành,
Lấy lời ấy để làm cương mục.
Mẹ đấy con! Kẻ thừa nước đục,

610. Thả câu dầm hại bực hiền lương;
 Rất có nhiều con khéo tùy phương,
 Để mở rộng con đường Phật giáo.
 Mẹ đẩy con! Xả thân vì đạo,
 Việc tử sanh khổ não xem thường;
 Thuyết từ bi cứ mãi chủ trương,
 Cứu vớt kẻ còn đương trầm溺.
 Mẹ đẩy con! Khi sa mù mịt,
 Khoảng trống như khoảng bít đều mờ;
 Kẻ trên sông khó nhận được bờ,
620. Còi khéo túc để cho họ biết.
 Mẹ đẩy con! Thuyền nan một chiếc,
 Năng chở nhiều khách lướt qua sông;
 Chèo mỗi ngày đừng có nệ công,
 Bao nhiêu khách cũng lần đưa hết.
 Mẹ đẩy con! Ở trong mỗi mết,
 Có cái gì siêu việt thiêng liêng;
 Trong âm thầm được đáp lại liền,
 Kẻ tu niệm chớ phiền khổ hạnh.
 Mẹ đẩy con! Nếu không mưa lạnh,
630. Cây héo kia lá nhánh đâu tươi;
 Gặp tai nạn lòng cũng cứ vui,
 Cho rằng nợ vừa rồi đã thiếu.
 Mẹ đẩy con! Ý này nếu hiểu,
 Dù cho ai khuấy nhiễu cách nào;
 Cũng không làm cho dạ nóng nao,
 Càng tinh tấn giới trau đạo hạnh.
 Mẹ đẩy con! Kẻ đời tranh cạnh,
 Người đạo đâu nhứt định ngồi không;
 Ngó ngay về dân chúng đại đồng,
640. Lo cho họ từ hồn đến xác.
 Mẹ đẩy con! Chẳng riêng tiền bạc,

- Mới làm nên phước đức đâu ư;
Đem công ra hoặc tiếng nhân từ,
Giúp người cũng là nơi phước đức.
Mẹ đây con! Giúp người bằng sức,
Bằng tấm lòng bằng đức hy sinh;
Công đức hơn tiền bạc muôn nghìn,
Thế ai cũng làm nên phước được.
Mẹ đây con! Giúp người cơm nước,
650. Ấy giúp cho người được no lòng;
Còn đem lời đạo đức phổ thông,
Ấy là giúp linh hồn giải thoát.
Mẹ đây con! Giúp thân an lạc,
Nhưng tiếc gì thân xác không bền;
Giúp cho hồn cõi Phật được lên,
Linh hồn ấy trường miên khoái lạc.
Mẹ đây con! Như lời mẹ giác,
Giúp cho người siêu thoát phần hồn;
Tất nhiên là công đức cao hơn,
660. Chắc như vậy không cần nghi ngại.
Mẹ đây con! Nhưng mà hai cái,
Tùy sức mình liệu lấy giúp người;
Có của thì giúp của cho đời,
Không thì giúp bằng lời hữu ích.
Mẹ đây con! Nếu theo Phật Thích;
Không những đem giúp ích của tiền;
Mà con lo dạy lễ tu hiền,
Công đức ấy vô biên vô lượng.
Mẹ đây con! Giúp mà không tưởng,
670. Giúp một đồng phước lượng mười đồng;
Đã ra công chẳng lấy làm công,
Công ấy lớn biển đông khó sánh.
Mẹ đây con! Cả muôn công hạnh,

- Nếu từ trong Phật tánh làm ra;
 Thì cùng chư Phật vốn đồng hòa,
 Chơn đạo đức chơn nhà bác ái.
 Mẹ đây con! Bất kỳ môn phái,
 Nếu lấy chơn làm đại bản căn;
 Ấy chính là chánh đạo chơn tăng,
 680. Chẳng còn phải e rằng lầm lạc.
 Mẹ đây con! Lấy chơn thù tạc,
 Cùng người bên Cự lạc khác nào;
 Không ai gian ai xấu lẫn nhau,
 Lòng nghi kỵ người nào cũng khỏi.
 Mẹ đây con! Việc làm lời nói,
 Chơn thật không nguy dối điều nào;
 Nghiệp hoặc (1) đâu lồi cuốn trần lao,
 Chỉ một kiếp được vào cõi Phật.
 Mẹ đây con! Nếu chơn công đức,
 690. Lòng từ bi đâu phút nào rời;
 Lo cho thân ra khỏi bể đời,
 Và tha thiết cứu người đang khổ.
 Mẹ đây con! Chơn tu chơn độ,
 Tu thân và tu cả chúng sanh;
 Độ mình lành độ khắp người lành,
 Thế mới thật tu hành theo Phật.
 Mẹ đây con! Kim thời nhơn vật,
 Ít ai đem tình thật đối nhau;
 Có thể rằng bất luận người nào,
 700. Đều lợi dụng lẫn nhau để sống.
 Mẹ đây con! Mẹ càng bi thống,
 Cảnh đồng sàng dị mộng của đời;
 Cái chơn tình đâu có mấy nơi,
 Vạn sự chỉ ư thoi bạc nén.
 Mẹ đây con! trong bao có hoãn,

- Mặc dù lời nói chẳng nhằm chi;
Cũng có nhiều kẻ dạ người qui,
Lỗi mấy cũng đôi đi làm phải.
Mẹ đây con! Sửa ngay sửa vạy,
710. Cũng đều là dựa cái đồng tiền;
Từ mỹ nhờn cho đến tước quyền,
Đều có thể bị tiền mua chuộc.
Mẹ đây con! Bị tiền ràng buộc,
Có mấy ai đâu được tự do;
Có cũng lo, không cũng âu lo,
Tiền sai khiến người ta đủ lẽ.
Mẹ đây con! Đồng tiền mạnh mẽ,
Xúi giết người, xúi kẻ bất hòa;
Tiểu can qua hay đại can qua,
720. Phần lớn cũng là do tiền bạc.
Mẹ đây con! Biết bao tội ác,
Ai nghe qua cũng bắt châu mày;
Ấy cũng do tiền bạc khiến sai,
Từ xưa đến chí nay vẫn thế.
Mẹ đây con! Mẹ mong toàn thể,
Nên dùng tiền chớ để tiền sai;
Trọng nghĩa hơn hơn trọng tiền tài,
Đừng vì nó mà gây tội lỗi.
Mẹ đây con! Tiền là bạc bội,
730. Nó không trung thành với người nào;
Vào trước rồi nó lại ra sau,
Không ai có thể nào cầm chắc.
Mẹ đây con! Còn ăn còn mặc,
Còn sống trong thù tạc xa gần;
Cố nhiên là tiền bạc phải cần.
Dù ai cũng thế không tránh khỏi.
Mẹ đây con! Như lời mẹ nói,

- Cần tiền đừng bị gói trong tiền;
 Làm ra nhiều để tạo phước duyên,
 740. Chớ dành để hưởng riêng no ấm.
 Mẹ đây con! Nhưng cần suy gẫm,
 Trường hợp nào trong cảnh trạng nào;
 Đói vấn đề tiền bạc tạo đào,
 Cần phải tạo cách nào chánh lễ.
 Mẹ đây con! Lợi mình hại kẻ,
 Lợi bao nhiêu cũng chớ nên làm;
 Đừng vì lòng ích kỷ tham lam,
 Thấy lợi hốt quên thân phải quấy.
 750. Mẹ đây con! Mẹ phân khi nãy,
 Mọi việc điều cần lấy đồng tiền;
 Có tiền ai cũng nể cũng kiêng,
 Vì thế nó có quyền sanh sát.
 Mẹ đây con! Thật ra tiền bạc,
 Cũng như loài cỏ rác khác chi;
 Nó vốn là vô giác vô tri,
 Người tạo nó rồi ti tôn nó.
 Mẹ đây con! Chúng sanh lớn nhỏ,
 Tự tạo ra món nợ món kia;
 Rồi đem lòng bảo thủ say mê,
 760. Đến nỗi tạo nhiều bề tội ác.
 Mẹ đây con! Vấn đề tiền bạc,
 Cũng như là khắp các vật nào;
 Có thì dùng không cũng chẳng sao,
 Tội lỗi sẽ không bao giờ có.
 Mẹ đây con! Vật mình tạo đó,
 Rồi để cho chúng nó khiến mình;
 Gây tội kia lỗi nợ tà đình,
 Sao lại gọi thông minh được chớ.
 Mẹ đây con! Mẹ xem rất rõ,

770. Khấp chúng sanh lớn nhỏ trong đời;
Bận lòng theo tạm vật không rời,
Vì thế mãi sanh nơi cõi khổ.
Mẹ đày con! Ở bên Tịnh Độ,
Đất bằng vàng nhà cửa bằng châu;
Cảnh trang nghiêm xinh đẹp nhiệm màu,
Cõi trần thế có đâu sánh kịp.
Mẹ đày con! Phật Ngài khéo hiệp,
Màu xinh nầy đến sắc đẹp kia;
Kết lại thành một cõi Liên huê,
780. Tuyệt mỹ nói sao cho hết được.
Mẹ đày con! Nhưng mà khắp nước,
Cả lúc nào cũng được hòa bình;
Không ai rằng vật nọ của mình,
Cũng chẳng có ai tranh ai cả.
Mẹ đày con! Tuy nhiều báu lạ,
Mà không ai có dạ tranh giành;
Ấy là nhờ ai cũng trọn lành,
Thấy của chẳng lòng sanh tham những.
Mẹ đày con! Mong rằng khắp chúng,
790. Vật nào mà thiết dụng sắm ra;
Dù lâu dài phở xá muôn tòa,
Xem thường chẳng đấm sa bận bịu.
Mẹ đày con! Gặp ai nghèo thiếu,
Liên ra tay vớt kéo ra giùm;
Tiền bạc không bị nó làm cùm,
Lại cũng chẳng đeo đùm nhà cửa.
Mẹ đày con! Sắm cho nhiều cửa,
Riêng vợ con cha mẹ ấm lành;
Có thừa đem làm lợi nơn sanh,
800. Được như thế tội tình đâu có.
Mẹ đày con! Làm theo lời đó,

- Giàu dường bao của có dường bao;
 Không ai sâu ai oán mãi nào,
 Đêm nằm khỏi rào sau ngăn trước.
 Mẹ đấy con! Làm như vậy được,
 Chẳng mất giàu lại phước có ra;
 Lúc sống an hưởng sự vinh hoa,
 Khi thác khỏi đọa sa địa ngục.
 Mẹ đấy con! Tâm tiên lánh tục,
 810. Chẳng gì hơn cõi trước đừng mê;
 Một lòng nguyên tâm đạo Bồ đề,
 Trời (2) mặc những danh kẻ lợi cận.
 Mẹ đấy con! Lợi danh như bản,
 To bao nhiêu dù lớn bao nhiêu;
 Thị như là bèo bọt rác rêu,
 Lòng chẳng chút búa-diều theo nó.
 Mẹ đấy con! Lợi danh dù có,
 Cũng vẫn nên xem nó như không;
 Lợi danh đều hiển chúng đại đồng,
 820. Riêng mình lòng vẫn không một vật.
 Mẹ đấy con! Lấy lòng thành thật,
 Giúp đời không một vật nào từ;
 Người cùng mình như một thể ư,
 Điều tốt chẳng bao giờ tiếc cả.
 Mẹ đấy con! Mẹ chưa yên dạ,
 Đường con đi còn quá xa xôi;
 Biết bao nhiêu sóng gió dập dùi,
 E con chẳng vững nơi tay lái.
 Mẹ đấy con! Lấy lòng quảng ái,
 830. Độ đời dù thân phải cách nào;
 Cũng nên vui đừng có núng nao,
 Thương người chẳng khác nào mình vậy.
 Mẹ đấy con! Dù ai có khuấy,

- Mỗi đạo màu vẫn chói khắp nơi;
Bằng không thì như mất ánh trời,
Vạn vật chẳng còn nơi ấm áp.
Mẹ đây con! Mưa sa nắng tấp,
Càng lâu càng cứng cáp thêm nhiều;
Đề đâu làm cho dạ ngã xiêu,
840. Tòng bá vẫn một màu xanh biếc.
Mẹ đây con! Dù ai có giết,
Chỉ hại phân xác thịt thú hôi;
Chớ linh hồn sẵn vị sẵn ngôi,
Lúc nào cũng an ngồi tự tại.
Mẹ đây con! Có chi kinh hãi,
Xác tạm như là cái bao tay;
Lúc không cần thì lột ra ngay,
Đâu mang mãi đâu hay đau đớn.
Mẹ đây con! Chết là cái vốn,
850. Sợ hay không cũng vẫn phải đi;
Nên xem thường chớ hoảng hốt gì,
Tinh thần vẫn uy nghi bình tĩnh.
Mẹ đây con! Biết thân tạm vịn,
Chớ vì thân nẩy tánh bất lương;
Hãy đem thân tạm ấy làm đường,
Đỡ chân kẻ còn đương thống khổ.
Mẹ đây con! Gặp duyên thì độ,
Qua rồi thôi chẳng có để lòng;
Cứ đời không mong đợi nhắc công,
860. Thế mới khỏi bị tròng trói kiếp.
Mẹ đây con! Ai nguy thì tiếp,
Ai khốn nàn ra giúp đỡ ngay;
Tồn công hay tồn của chẳng nài,
Được vậy chỉ một đời đắc đạo.
Mẹ đây con! Chia cơm xẻ áo,

- Có mấy ai được thảo lòng đâu;
 Vì thế nên cứ mãi âu sầu,
 Kẻ thừa thãi người đâu cũng thiếu.
 Mẹ đây con! Kẻ giàu muôn triệu,
 870. Người thấy không một điều trong nhà;
 Chẳng động lòng giúp đỡ năm ba,
 Còn lợi dụng mới là đáng trách.
 Mẹ đây con! Giàu sang kiêu cách,
 Hung hiệp người đói rách nghèo nàn;
 Ấy phần đông trong cõi thế gian,
 Mẹ chẳng ngớt buồn than cảnh ấy.
 Mẹ đây con! giàu không biết phải,
 Bị kẻ hèn người lại trách phiền;
 Chùng gập khi cảnh ngộ bất yên,
 880. Thân ấy khổ bút nghiên nào tả.
 Mẹ đây con! lúc sang sang quá,
 Đến khi hèn hèn hạ vô cùng;
 Sự nhục vinh trong một khắc chung,
 Vương tướng đó rồi trùng đế đó.
 Mẹ đây con! được thân giàu có,
 Gặp ai người đói khó hàn vi;
 Nên xót thương chớ dạ khinh khi,
 Hãy giúp họ những gì đáng giúp.
 Mẹ đây con! nếu mình tốt phúc,
 890. Có thời hơn kẻ khác phần nào;
 Nên khiêm nhường chớ có xấc cao,
 Hãy nhân đó để trau việc nghĩa.
 Mẹ đây con! giống lành khá tía,
 Có thân nhọn chặt chia quanh thân;
 Dù gặp khi lỡ bước sa chân,
 Không đến đổi ra thân hèn hạ.
 Mẹ đây con! Có vay có trả,

- Từ xưa nay nhơn quả không lầm;
Kẻ đang đi trong giữa rừng lâm
900. Nói sao tiếng dội làm theo vậy.
Mẹ đày con! phải thì gặp phải,
Còn quấy thì có quấy trả cho;
Đường dữ lành há chẳng toan lo,
Chọn lựa cái thơn tho để lấy.
Mẹ đày con! khi người biết quấy,
Nhưng không lòng hối cải tránh xa;
Chẳng khác nào sông có mấp xà,
Biết mà vẫn lội qua bất kê.
Mẹ đày con! kẻ mê như thế,
910. Mạng căn kia dường thể tơ treo;
Sang trở hèn giàu sẽ trở nghèo,
Nay không gặp mai chiều cũng gặp.
Mẹ đày con! có khi ác tập,
Mà đương thân không gặp hung tai;
Ấy năm rồi lúc vừa còn đây,
Nay tuy đã nhiều xài chưa hết.
Mẹ đày con! nhưng sau khi chết,
Bước sang đời kế tiếp than ôi;
Sự khổ lao suốt cả đời thôi,
920. Vốn một phải trả lời năm bảy.
Mẹ đày con! thế nên việc quấy,
Cả chúng sanh đều phải răn chừa;
Dù cho lòng có lấm thích ưa,
Cũng rán nhẫn chớ rờ mó tới.
Mẹ đày con! bị oan nghiệp trói,
Đọa sanh trong ba cõi sáu đường;
Thân đã là suốt chịu đau thương,
Tâm linh cũng bị luôn mờ ám.
Mẹ đày con! thân sa vào khám,

930. Khổ dường bao hắc ám dường bao;
 Cõi trần ai cũng thế khác nào,
 Muôn nỗi khổ ví bao không hờ.
 Mẹ đẩy con! cũng vì lẽ đó,
 Mẹ hằng mong lớn nhỏ gái trai;
 Nợ hồng trần rần trả đừng vay,
 Cho được khỏi đầu thai cõi trước.
 Mẹ đẩy con! vừa là tu phước,
 Và vừa lo khêu đuốc huê tâm;
 Sẽ vượt qua khỏi bể luân trầm,
940. Chắc như vậy không làm đâu trẻ.
 Mẹ đẩy con! như lời của mẹ,
 Nếu trong đời có kẻ tin theo;
 Và thật hành một cách khẩn keo,
 Chắc chắn sẽ được siêu Cực lạc.
 Mẹ đẩy con! đời trong gang tấc,
 Danh dường bao lợi lộc dường bao;
 Bị nhồi qua một lượng ba đào,
 Muôn việc chỉ chiêm bao một giấc.
 Mẹ đẩy con! khắp người quả đất,
950. Cũng khá suy rồi dứt nghiệp trần;
 Sớm chiều lo lập chí tu thân,
 Lánh cõi tạm tìm chân thể giới.
 Mẹ đẩy con! rồi đây sẽ tới,
 Bảy ngày đêm bật lối trời trăng;
 Biết bao nhiêu yêu quái tinh thần,
 Chúng hiện đến bắt ăn kẻ ác.
 Mẹ đẩy con! cha con xa lạc,
 Tiếng khóc than bi đát thấm sâu;
 Khắp người đều như thế khác đâu,
960. Không ai giúp ai nào được cả.
 Mẹ đẩy con! bụng đà đói rã,

- Cơm cũng không mà cá cũng không;
Rau củ còi khoai củ ráo nông,
Chồng nhìn vợ khóc rờn mới thắm.
Mẹ đẩy con! bảy ngày hắc ám,
Khắp trời đất cũng sấm nổ vang;
Biết bao người vì sự kinh hoàng,
Phát cuồng chạy khắp làng cùng ngõ.
Mẹ đẩy con! người đời đâu rõ,
970. Cảnh tang thương chỉ có phút giây;
Đông khô khan nước phủ đầy đầy,
Sông biển đó rồi cây rừng đó.
Mẹ đẩy con! nay tuy giàu có,
Biết đâu mai một nợ nghèo nàn;
Sự đổi thay trong một khắc gian,
Chớ bòn xén hãy toan làm phước.
Mẹ đẩy con! mẹ hằng ao ước,
Khắp chúng sanh sớm được quày đầu;
Dù ngày kia có cảnh thảm sầu,
980. Nhờ Thần Phật phép màu cứu hộ.
Mẹ đẩy con! đời chưa hết khổ,
Kể từ đây vô số tai ương,
Đáng lo âu cảnh máu nhuộm đường;
Tai đây tiếng thê lương kêu khóc.
Mẹ đẩy con! cảnh đời tang tóc,
Từ thị thành đến hóc hang cùng;
Đâu cũng đều mang gánh họa chung,
Khổ với thảm vô cùng ở trẻ.
Mẹ đẩy con! nói sao cạn lẽ,
990. Nạn này qua rồi kể nạn kia;
Ngục trần gian khoá bị mất chìa,
Thương sanh chúng nhiều bề khổ nã.
Mẹ đẩy con! ngồi trên sen báu,

- Nhìn chúng sanh không ráo hột châu;
 Từ trẻ thơ cho đến bạc đầu,
 Cũng chung chịu một bầu lao lý.
 Mẹ đày con! đày trong tục lụy,
 Khổ suốt đời đâu nghỉ phút nào;
 Người sang hèn hoặc kẻ nghèo giàu,
 1000. Đều chịu khổ như nhau tất cả.
 Mẹ đày con! khổ thân hoạn họa,
 Khổ về bề giặc giã thù hiềm;
 Lòng sợ lo không phút nào êm,
 Nghèo cũng thế có tiền cũng thế.
 Mẹ đày con! luống mưu trăm kế,
 Chẳng làm sao thân thể không già;
 Hoặc bịnh này tật nọ sinh ra,
 Bao nhiêu đó cũng là thấy khổ.
 Mẹ đày con! của tiền muôn hộ,
 1010. Thân cũng hườn lại thổ khỏi đâu;
 Mưu làm chi những kế độc sâu,
 Cho kẻ khác chịu sâu chịu khổ.
 Mẹ đày con! nay gần đến chỗ,
 Đức Ngọc Hoàng bôỉ sô loài người;
 Nếu không làm hiền đức tốt tươi,
 Hòn xác chẳng còn nơi cứu rỗi;
 Mẹ đày con! đời như ổ mối,
 Chùng gập khi nước dôi khỏi bờ.
 Thì chỉ trong giây lát phút giờ,
 1020. Cả thành quách đều xô theo nước.
 Mẹ đày con! rán mà tích phước,
 Chớ làm điều bạo ngược lung lảng;
 Sẽ thoát qua cuộc đại biến nản,
 Được xem thấy hội hàng Tiên Phật.
 Mẹ đày con! mẹ thương vạn vật,

- Đang sanh trong thế mạt đời cùng;
Vui một hai, khổ thảm muôn trùng,
Nhưng ít kẻ để lòng nghĩ tới.
Mẹ đẩy con bản đồ thế giới,
1030. Đang nằm trên lũ mối tham tàn;
Con hãy xem chỉ một khắc gian,
Bản đồ ấy rã tan từ mảnh.
Mẹ đẩy con! xót thương bá tánh,
Bị lửa nhà bên cạnh cháy lan;
Cả gia đình sự nghiệp tiêu tan,
Một kẻ trút muôn ngàn người khổ.
Mẹ đẩy con! xác cây pháo nổ,
Nó tan ra mảnh nhỏ thế nào;
Quả đất này đến lúc tiêu hao,
1040. Cũng như thế khác nào ở trẻ.
Mẹ đẩy con! con ghi lời mẹ,
Vẹt góc gai tìm kẻ hữu tâm;
Chỉ dạy lời đạo lý thâm trầm,
Kéo việc đến không làm sao kịp.
Mẹ đẩy con! chơn tu một kiếp,
Siêu Phậ-đài thoát nghiệp luân hồi;
Thường lúc nào cũng được an vui,
Không nạn khổ không nơi phiền nã.
Mẹ đẩy con! tu là quý báu,
1050. Nợ trần gian càng tạo càng sâu;
Sự lợi danh như miếng mồi câu,
Say mê nó ngấn thâm số kiếp.
Mẹ đẩy con! khổ lao trùng điệp,
Nên giúp đời chớ bị lừa đời;
Thay vì tiền phung phí ăn chơi,
Làm phước thiện cho người nhờ nhờ.
Mẹ đẩy con! thấy ai nghèo đói,

- Lòng cũng nên biết nhói biết đau;
 Lượng sức mình giúp họ với nào,
 1060. Chớ tiếc của làm màu xa lạ.
 Mẹ đày con! gặp người rách rã,
 Mà không đem lòng dạ xót thương;
 Đến khi mình vướng lấy tai ương,
 Sẽ bị kẻ mở đường nói lảng.
 Mẹ đày con! còn nhiều khổ nạn,
 Việc tới lành dữ toán (3) sao ra;
 Đối với ai cũng lấy hiền hòa,
 Hợp đạo lý cũng là phòng hậu.
 Mẹ đày con! hấn con đã thấu,
 1070. Lúc thuận thì cậu cậu ông ông;
 Thoảng một khi có việc trái lòng,
 Kêu tên tộc chửi không ngại miệng.
 Mẹ đày con! bình thời lặng tiếng,
 Hữu sự thì kiếm chuyện khó khăn;
 Người đời nay lòng biết mấy ngăn,
 Phải dè dặt cách ăn thói ở.
 Mẹ đày con! hùm beo không sợ.
 Sợ thế gian kẻ ở hai lòng;
 Khi vì tiền vì muốn lập công,
 1080. Tình thân mấy họ không hề tưởng.
 Mẹ đày con! lo thân sung sướng,
 Nỡ làm cho người vướng nạn tai;
 Sự có thường trong cuộc đời nay,
 Mẹ càng ngắm càng cay đôi mắt.
 Mẹ đày con! khi thời thế đắ,
 Nỡ xuống tay làm ngạt cô thân;
 Cũng đang nhiều trên khắp cõi trần,
 Thương hại kẻ tay chân hục hạp.
 Mẹ đày con! tiếc cho kẻ ác,

1090. Xài quá hơn số phước đã dành;
Trong nhứt thời mất cả liệt oanh,
Thân ấy khác nào nhành lia cội.
Mẹ đày con! đòn cân phước tội,
Trên hai vai của mỗi người đời;
Rất công bằng lắm ở con ơi,
Rằng không có là người làm đày.
Mẹ đày con! cũng vì lẽ ấy,
Mẹ muốn cho cả thấy nhơn sanh;
Hãy bình tâm chọn lấy điều lành,
1100. Sang trọng thế, rách tanh cũng thế.
Mẹ đày con! biết chừa biết đề,
Cùng Phật Tiên cùng bệ khác đâu;
Lấy từ bi hai chữ làm đầu,
Nghịch oan khỏi và đâu khổ kiếp.
Mẹ đày con! chúng sanh bị nghịch,
Lôi kéo vào trong kiếp phù sanh;
Nghịch ấy là việc tạo bất lành,
Bằng ý tưởng hoặc bằng hành động.
Mẹ đày con! giống gieo lên mộng,
1110. Mạnh thì mau yếu rằm hơi lâu;
Hưởng đương đời hoặc đến đời sau,
Đều do nghiệp cạn sâu ra đây.
Mẹ đày con! thứ mau ăn trái,
Thứ đợi lâu mới nảy bông ra;
Giống nghịch kia cũng thế ấy là,
Chớ cho chôn bao la không mắt.
Mẹ đày con! trâu không ai dắt,
Mà tự nhiên nó biết về chuồng;
Bởi mỗi ngày đi lại thường luôn,
1120. Nên nó đã thuộc quen đường xá.
Mẹ đày con! thế đâu còn lạ,

- Nghiệp mê là do cả thói quen;
 Quen thấp hèn sanh chốn thấp hèn,
 Lạ đường Phật khó lên cõi Phật.
 Mẹ đẩy con! say mê vật chất,
 Phải đi theo đường đất thế gian.
 Lòng không ưa mến cõi Niết bàn;
 Thì đâu hướng chân sang đường Phật,
 Mẹ đẩy con! đẩy là tóm tắt,
1130. Nghiệp lực hay dẫn dắt thế nào;
 Vậy con ơi rón liệu làm sao,
 Đừng bị nghiệp trần lao lôi cuốn.
 Mẹ đẩy con! lựa cho phải luống,
 Thân không như rau muống ở con;
 Rón tìm cho ra lối thường còn,
 Làm một kiếp khổ luôn nhiều kiếp.
 Mẹ đẩy con! thân nên uống tiếc,
 Chớ ném vào những kẹt hôi tanh;
 Nên hy sinh vào chỗ cao thanh,
1140. Cho nhờn loại hoặc nền trung hiếu.
 Mẹ đẩy con! tiếc thân phải liệu,
 Chớ cho lòng bận bịu nơi thân;
 O bé toàn dùng để làm chân,
 Không có nghĩa quanh quẩn theo nó.
 Mẹ đẩy con! thân khi cần bỏ,
 Thì bỏ ngay chẳng có dằn dà,
 Noi theo gương Đức Phật Thích Ca,
 Mà động chỉ tất là đúng đạo.
 Mẹ đẩy con! thân là quý báu,
1150. Thân cũng là như thảo như rơm;
 Khi quý thì quý chẳng gì hơn,
 Lúc rẻ phải rẻ không chỗ sánh.
 Mẹ đẩy con! đạo thì có hạnh,

- Hạnh là hành của tánh từ bi;
Lợi cho đời bất luận những gì,
Sẵn sàng để thi vi không tiếc.
Mẹ đây con! đặt trên các việc,
Một trí thần suy xét kỹ càng;
Sẽ tránh mình khỏi những nghiệp oan,
1160. Việc không đến dở dang hối hận.
Mẹ đây con! biết làm bốn phận,
Không Phật Tiên cũng đứng về Thần;
Ở phần nào xử vẹn lấy phần,
Đời đạo cứ thế không bại hoại.
Mẹ đây con! lợi và điều hại,
Cho linh hồn và cái xác thân;
Hiện tại hay là vị lai phần,
Biết làm đúng, biết ngưng cho đúng.
Mẹ đây con! điều này đem dụng,
1170. Cho mình và cho chúng khắp nơi;
Cứu riêng thân và cứu người đời,
Sống thảo thuận thác ngôi sen báu.
Mẹ đây con! vì sao hành đạo,
Vì muốn cho dứt nẻo luân hồi;
Nên mọi điều tội lỗi đành thôi,
Làm phước thiện trau dồi trí huệ.
Mẹ đây con! điều này không kể,
Ba tạng kinh dù để nằm lòng;
Cũng chẳng hề đắc quả thành công,
1180. Chỉ đếm bạc của ông đại phú.
Mẹ đây con! tâm luôn tự chủ,
Ngoại cảnh không quên rũ được lòng;
Thường được như một tấm gương trong,
Soi các vật mà không nhiễm vật.
Mẹ đây con! chủ tâm khi mất,

- Khác nào như trong nước không vua;
 Sự loạn ly nổi cả bốn mùa,
 Cảnh đói khổ bao giờ cho hết.
 Mẹ đây con! câu rằng cái nét,
1190. Dù cho đem đánh chết không chừa;
 Chuyện xấu xa hãy răn ngăn ngừa,
 Quen rồi khó làm cho quên được.
 Mẹ đây con! cần quan sát trước,
 Rồi thi hành sau ắt không lầm;
 Thế nên đừng quên chủ lấy tâm,
 Được vậy sẽ ắt làm nên đạo.
 Mẹ đây con! con nhà Phật giáo,
 Phải gìn câu hòa hảo lẫn nhau;
 Đuốc từ bi đâu cũng rọi vào,
1200. Dắt những kẻ đang lao trong tối.
 Mẹ đây con! giới răn là cội,
 Lìa cội rồi bông trái không sanh;
 Nếu luật nghi lòng biết chặt gìn,
 Tất sẽ được đắc thành vị quả.
 Mẹ đây con! nhớ câu hỷ xả,
 Nên thứ tha chớ dạ câu mâu;
 Càng ghét nhau càng chuốc thảm sầu,
 Chỉ có hại nào đâu có lợi.
 Mẹ đây con! khá suy nghĩ tới,
1210. Mang phạm thân ai khỏi vết tỳ;
 Kẻ lỗi làm biết hối cải đi,
 Người ấy đáng nên ghi người tốt.
 Mẹ đây con! cuộc đời sắp rớt,
 Đạo hạnh cần giữa gọt cho thường;
 Đừng ngại chi những lúc nắng sương,
 Sẽ kịp đến ngày trưng bảng ngọc.
 Mẹ đây con! gần ngày thi lọc,

- Sớm khuya nên đạo học cho siêng;
Rán làm cho đẹp mặt tổ Tiên,
1220. Tên tuổi được nêu trên thư án.
Mẹ đây con! việc trong chớp nhoáng,
Nhu màu rơi vào chén nước trong;
Tục hóa Tiên, núi hóa ra sông,
Con gà hiện giữa tròng vàng trắng.
Mẹ đây con! đạo màu miễn dặng,
Ai lời cay tiếng đắng mặc ai;
Chữ tu hành cứ vẫn miệt mài,
Xong phận tứ lòng thầy cũng hã.
Mẹ đây con! gặp khi tai họa,
1230. Hãy cho như viên đá mài dao;
Mài cộ nhiều kim sẽ nên mau,
Lòng chẳng một mảy nào buồn bã.
Mẹ đây con! muốn cao đạo quả,
Thân phải vui chịu cả khó khăn;
Khó sóng tâm khi phải làm bằng,
Khó nhớ lúc khổ nạn đưa lại.
Mẹ đây con! khó hơn hết thầy,
Ý tưởng luôn thay máy không ngừng;
Nó tưởng điều như xấu nhiều hơn,
1240. Chỗ nào nó cũng từng léo tới.
Mẹ đây con! thần Tiên cảnh giới,
Ý tưởng này chưa gọi toàn trừ;
Có lần vì do sự tưởng tư,
Trong nháy mắt ra người phạm tục.
Mẹ đây con! khuấy lên một phút,
Hò mảy trong cũng đục lại liền;
Trong lòng khi khởi sự đảo điên,
Bao nhiêu trí huệ liền mất hết.
Mẹ đây con! gương trong đem phết,

1250. Chẳng còn soi thấy mặt phải không;
 Khi tham sân ái cảm động lòng,
 Trở tâm tôi hết thông chơn giả.
 Mẹ đẩy con! hiểu rành đạo cả,
 Sợ vọng tâm hơn sợ tù đày;
 Tù đày làm khổ một kiếp nay,
 Vọng tâm khổ sau này muôn kiếp.
 Mẹ đẩy con! gió luôn liên tiếp,
 Ngọn đèn không dễ đốt phải chãng;
 Vọng tâm trần cứ mãi xung xãng,
1260. Trí huệ khó khai thông cho được.
 Mẹ đẩy con! chỉ nhìn vào nước,
 Mà tự nhiên thấy được ánh trăng;
 Ấy là do mặt nước phẳng bằng,
 Nên nó có sức năng hiển vật.
 Mẹ đẩy con! người trong cửa Phật,
 Phải lấy đây đề thật hành theo;
 Sáu căn không bị sáu trần đeo,
 Sáu thông sẽ về theo tức khắc.
 Mẹ đẩy con! ngọc vùi trong đất,
1270. Khiến trở nên màu sắc lu mờ;
 Hãy moi ra rửa lớp bùn nhờn,
 Sắc ngọc vẫn sáng như xưa vậy.
 Mẹ đẩy con! cái viên ngọc ấy,
 Bụi cát bao bọc lấy bề ngoài,
 Chớ bên trong xưa cũng như nay;
 Vẫn trong sáng không sai không khác,
 Mẹ đẩy con! lau xong bụi cát,
 Ngọc sẽ ra sắc ngọc tự nhiên;
 Khi dứt rồi các mối nghiệp duyên,
1280. Tâm ấy vẫn hườn nguyên sáng suốt.
 Mẹ đẩy con! rửa dơ mượn nước,

- Ngăn lỗi thì nhờ được giới nghi;
Giới nghi lòng không phút nào ly,
Đạo quả đặc có chi là khó.
Mẹ đây con! giới nghi nếu bỏ,
Như ngựa mà không có dây cương;
Làm sao dùng khi lạc bước đường,
Tội lỗi sẽ vùn vờng rất dễ.
Mẹ đây con! sống trong cõi thế,
1290. Mọi việc chi cũng dễ nhiệm ô;
Phải xét thân mạng huyễn hư vô,
Để thẳng phục lòng ưa dục lạc.
Mẹ đây con! đời vì tạm xác,
Mà tạo ra tội ác phải không;
Tạm xác khi hiểu chán nơi lòng,
Tội ác cũng sẽ không nảy nở.
Mẹ đây con! muốn thân béo bở;
Muốn tình yêu muốn có tiền tài,
Muốn vị danh chẳng kém thua ai,
1300. Thành ra lắm người gây nên tội.
Mẹ đây con! thoáng qua thấy lợi,
Nhìn kỹ thì có hại phi thường;
Chỉ làm cho thỏa kiếp hiện đương,
Bao nhiêu kiếp sau cam khổ báo.
Mẹ đây con! cố tâm hành đạo,
Nên chán thân huyễn ảo mà tu;
Ví cuộc đời như cảnh lao tù,
Ngày đêm vẫn lo câu giải thoát.
Mẹ đây con! biết ngoài quả đất,
1310. Có cõi tên Cực lạc Tây Phương,
Thân người bằng sen nức mùi hương;
Không bệnh lão không đường sanh tử.
Mẹ đây con! cõi kia đủ thứ,

- Muốn vật chi đều có đến ngay,
 Cõi trần không thể sánh cảnh này,
 Quyết tu để sang ngay cõi ấy.
 Mẹ đẩy con! khi qua bên ấy,
 Nhìn lại đời sẽ thấy rùng mình;
 Ở trong thân của mỗi chúng sanh,
 1320. Đầy giòi tửa hôi tanh khó kể.
 Mẹ đẩy con! đã là như thế,
 Còn tranh nhau đủ kẻ đủ phương;
 Tánh xấu xa không thước đo lường,
 Rốt rồi cũng thịt xương tan rã,
 Mẹ đẩy con! không ai thông thả,
 Ai cũng luôn có dạ lo âu,
 Được hay thua đều chẳng sướng đâu,
 Mà ai cũng lo câu thắng thối.
 Mẹ đẩy con! thấy đời giả dối,
 1330. Buồn rồi thương đến đổi rơi châu;
 Ước rằng ai cũng biết quày đầu,
 Để cùng hưởng được câu an lạc.
 Mẹ đẩy con! ai người được giác,
 Nên đứng ra dìu dắt kẻ mê;
 Đồng tâm nhau đường thiện trở về,
 Cho một kiếp xong tề nghiệp báo.
 Mẹ đẩy con! cùng nhau biết đạo,
 Ai cũng đều ngay thảo một lòng;
 Nước thái bình dân sẽ thông dong,
 1340. Cõi tục trở nên bông lai cảnh.
 Mẹ đẩy con! không nhờn ngã tánh,
 Lòng tham sân sẽ chẳng nơi sanh;
 Tham sân không, không cuộc tranh giành,
 Được vậy sẽ hòa bình vĩnh viễn.
 Mẹ đẩy con! tóm ngắn câu chuyện,

- Thế giới này sắp đến đời;
Qua sau cơn nước lửa đầy trời,
Người sống sót là người hiền đức.
Mẹ đẩy con! gắng công chí sức,
1350. Lo tu cho qua cuộc bể dâu;
Đề xem thân Tiên trở phép màu,
Lập đời mới khắp đâu cũng mới.
Mẹ đẩy con! không phao mà nổi,
Không cánh mà bay tới xa gần;
Ấy là người đại thế giới tân,
Ai cũng vẫn hiền nhân thông thái.
Mẹ đẩy con! rán mà làm phải,
Đề thân Tiên hội lại bên mình;
Trước là trừ được nạn ôn binh,
1360. Sau khỏi các cực hình thê thảm.
Mẹ đẩy con! lòng càng nhúa nhám,
Càng cho thân dễ bám chông gai;
Chùng họa sâu nam bắc đông tây,
Khổ ách đến đầy đầy khó trốn.
Mẹ đẩy con! phước nhân căn bản,
Khi tai nạn nên trốn vào đây;
Của tiền đừng bạ việc xí xài,
Nên làm phước dành ngày mai hậu.
Mẹ đẩy con! việc tu được thấu,
1370. Phước không trau huệ đạo không giỏi;
Khác nào người ôm giữ cái nồi,
Gạo thóc chẳng nước nồi cũng chẳng.
Mẹ đẩy con! nồi không ăn đặng,
Biết không làm việc chẳng hề nên;
Tuổi già gần việc thác kế bên,
Hãy liệu gấp chớ nên bê trễ.
Mẹ đẩy con! con ơi chớ nệ,

- Rán chịu lòn hầu để cứu dân;
 Cứu được người dầu phải mất thân,
 1380. Cũng vui về lòng đừng ngần ngại.
 Mẹ đây con! đem thân tạm hoại,
 Đưa linh hồn đến cõi Niết bàn;
 Ấy là chân hạnh phúc vinh quang,
 Nên sốt sắng chớ toan lười lã.
 Mẹ đây con! thân mình chẳng xá,
 Quý trọng thân tất cả người đời;
 Tâm hồn này để có mấy người,
 Kẻ có được đất trời cũng nể.
 Mẹ đây con! con từng lập thế,
 1390. Cứu chúng sanh khỏi bể luân trầm;
 Thân dù cho tan nát dập bầm,
 Cũng hoan hỷ không tâm phiền não.
 Mẹ đây con! chẳng từ bi đạo,
 Đâu thương người khổ não trong đời;
 Biết thương người mới cứu giúp người,
 Hy sinh cả cuộc đời chẳng tiếc.
 Mẹ đây con! tâm hồn siêu việt,
 Con đem giao khắp hết mọi nơi;
 Để cho người chưa tỉnh mộng đời,
 1400. Có dịp cải sửa nơi hèn úa.
 Mẹ đây con! lời lành rộng bủa,
 Cho đạo luôn nơi cửa chật người;
 Ý nguyện con thỏa mãn tốt tươi,
 Phật cũng được phỉ hồi mong ước.
 Mẹ đây con! cửa thiên sau trước,
 Vắng người là thế cuộc khổ nhiều;
 Kẻ từ tâm phải rán rẻo kêu,
 Cho lão ấu biết điều đạo đức.
 Mẹ đây con! những người đã thức,

1410. Con rán khuyên họ được thức luôn;
Dù khổ lao dù lắm cảnh buồn,
Cũng rán nhẫn cho tròn đạo cả.
Mẹ đấy con! kẻ chưa hối quá,
Họ khác nào như cá ăn câu;
Chẳng nhả ra sẽ mắc khỏi đâu,
Khá khuyên họ hồi đầu hướng thiện.
Mẹ đấy con! trẻ chơi mé giếng,
Con cho rằng nguy hiểm hay chẳng;
Vớ kẻ ưa tính việc ác gian,
1420. Sẽ không tránh khỏi đàng khổ báo.
Mẹ đấy con! nếu không cơm cháo,
Xác thân không thể bảo sanh tồn;
Còn không lòng hướng thiện qui chơn,
Linh hồn chẳng khỏi cơn đày đọa.
Mẹ đấy con! một lần sanh hóa,
Dễ chuyển luân đến cả muôn lần;
Phải rán tu ngay cả hiện thân,
Để sau khỏi hấn phần sanh tử.
Mẹ đấy con! càng làm hung dữ,
1430. Càng chịu thêm đa sự nghiệp oan;
Nợ hồng trần lắm mối buộc ràng,
Không thể tránh khỏi đàng luân chuyển.
Mẹ đấy con! hay làm việc thiện,
Không ai thù ai oán đến mình;
Và chẳng cùng ai mắc tội tình,
Tất nhiên được hồn linh thông thả.
Mẹ đấy con! sanh nơi trần hạ,
Muôn người không một kẻ thanh nhàn,
Chỉ sống trong có một thời gian,
1440. Mà phải liệu trăm ban vạn sự.
Mẹ đấy con! bởi nhiều nghiệp dữ,

- Nên thường mang hung sự nhiều hơn.
 Không người nào được vẹn toàn thân,
 Suy nghĩ kỹ phải chăng là khổ.
 Mẹ đẩy con! ngồi bên Tịnh Độ,
 Thấy chúng sanh lớn nhỏ trong đời;
 Chịu khổ lao không phút nào ngơi,
 Lòng của mẹ vô hồi đau xót.
 Mẹ đẩy con! không ai thoát lọt,
 1450. Lo miếng ăn tấm mặc cho thân;
 Phụ vào nào bè bạn ái ân,
 Ngày nào cũng quây quần theo đó.
 Mẹ đẩy con! miếng ăn không có,
 Bụng trở nên đói khó vô chừng;
 Tấm mặc không đủ đắp che thân,
 Thấy lạnh lẽo không dần run rẩy.
 Mẹ đẩy con! lòng luôn thấy máy,
 Hết muốn này kể lại muốn kia;
 Dù những điều khó được trăm bề,
 1460. Lòng vẫn muốn không hề ngừng nghỉ.
 Mẹ đẩy con! mưu thần chước quỷ,
 Lo sau thành như ý đã mong;
 Tội bao nhiêu cũng thị bằng không,
 Độc ác khác nào chông tằm thuốc.
 Mẹ đẩy con! thân mưu lẩn cuộc,
 Mà cũng không sống được lâu dài;
 Chỉ làm cho thêm kiếp bào thai,
 Lên cõi tạm chịu ngày khổ não.
 Mẹ đẩy con! xét suy chu đáo,
 1470. Tắt chán điều gian xảo phần nhiều;
 Vì nó không khiến kẻ thân yêu,
 Còn xô kiếp trôi theo bể khổ.
 Mẹ đẩy con! hãy mau tỉnh ngộ,

- Lánh đường tà tìm ngõ chánh chơn;
Sớm chiều lo làm việc phước nhơn,
Đừng chiều cái tâm trần dục vọng.
Mẹ đây con! cuộc đời đã mỏng,
Nên mượn ngay kiếp sống hiện thời;
Đề giúp người ở khắp mọi nơi,
1480. Những lợi ích khi người thiếu thốn.
Mẹ đây con! lấy thân làm vốn,
Đề gây nhiều công lớn đức dày;
Nên nguyện tu ngay một kiếp này,
Cho được đến Phật đài mới thỏa.
Mẹ đây con! dù cho nhồi quả,
Tự nhủ lòng chớ dạ núng nao;
Càng khổ nhiều đạo hạnh càng cao,
Nên lấy đó làm câu an ủi.
Mẹ đây con! lời kia không dối.
1490. Không gian lao khó nổi công thành,
Chẳng cho chơn đạp sỏi dầy sành;
Tây phương khó đưa mình đến chốn,
Mẹ đây con! mỗi khi nguy khốn,
Mà vẫn vui không núng tim gan.
Là mỗi lần lên một nấc thang,
Càng chịu được là càng cao được.
Mẹ đây con! thói quen khi trước,
Nay bỏ đi là việc khó khăn;
Bỏ được là mới thiệt chơn tăng,
1500. Linh hồn được siêu thăng do đây.
Mẹ đây con! rán mà nhẫn nại,
Buồn này qua rồi lại đến vui;
Chớ bận lòng đến cảnh ngược xuôi,
Hạ buồm giữa biển khơi rất uông.
Mẹ đây con! mây bay nước cuốn,

- Chớ nó đâu hề đứng một nơi;
 Hết khổ lao rồi đến thanh thoi,
 Lời mẹ dạy con ơi nên nhớ.
 Mẹ đây con! gỡ cho xong nợ,
1510. Qua kiếp này về ở Lạc bang;
 Cùng các chư Bồ Tát đồng hàng,
 Không bệnh lão không đàng sanh tử.
 Mẹ đây con chín từng ngôi thứ,
 Toàn hoa sen có đủ sắc màu;
 Cảnh an vui không sự khổ lao,
 Rán tu niệm để mau qua đó.
 Mẹ đây con! nói xa khó rõ,
 Việc gần đây nên tỏ con hay;
 Cõi Ta-bà chừng đến sau này,
1520. Trở lại cảnh Bồng Lai chẳng khác.
 Mẹ đây con! những người sắp thác,
 Tự biết liền mang xác vào rừng;
 Ngồi dưới cây rồi tự bỏ thân,
 Đất liền nứt tự chôn lấy xác.
 Mẹ đây con! tiết trời luôn mát,
 Người lớn cao khuôn mặt tốt tươi;
 Hiền lành và luôn nét vui cười,
 Ai đều cũng đầy lời lễ nghĩa.
 Mẹ đây con! Rán mà trau tría,
1530. Làm sao cho được nhẹ tâm hồn;
 Để sau ngày biến đổi càn khôn,
 Được sống sót hưởng phần thưởng ấy.
 Mẹ đây con! chừng tân thế giới,
 Chẳng bao giờ chim thấy rũ lông;
 Các loại cây lá úa cũng không,
 Chẳng hề có muỗi mòng châm chít.
 Mẹ đây con! các loài rắn rít,

- Trong miệng không nọc độc như nay;
Và không còn những loại cây gai,
1540. Đâu đâu cũng toàn cây hữu dụng.
Mẹ đây con! khắp đâu đâu cũng,
Nước biển sông như nước ao hồ;
Vẫn trong không một chút bợn nhơ,
Cá vẫn lội không hề khiếp sợ.
Mẹ đây con! ngày đêm sáng rõ,
Có trời trăng thay đổi luôn luôn;
Người vui không hề thấy cảnh buồn,
Ai cũng được thân luôn no ấm.
Mẹ đây con! lúa kia khỏi rậm,
1550. Tự mọc lên trên chôn ruộng đồng;
Khi chín rồi có gió thổi lồng,
Tự bay thẳng vào trong kho dự.
Mẹ đây con! nhà không đóng cửa,
Không lo ai dòm ngó của ai;
Chẳng một người nào bị thiếu xài,
Của rơi cũng chẳng ai thềm lượm,
Mẹ đây con! lòng gian khi ướm;
Tự trong thân lửa đượm cháy ra,
Trong phút giây là tự tiêu ma;
1560. Vì thế kẻ xấu xa không có.
Mẹ đây con! rán theo hiền ngõ,
Để sống cho tới đó mà coi;
Ai cũng đều tài phép hẳn hoi,
Tạo nên một cảnh đời kỳ bí.
Mẹ đây con! nhờ câu đạo lý,
Khỏi tai ương khỏi bị trầm luân;
Được coi đời mẫu nhiệm huyền thâm,
Của Tiên Phật lập nên kỳ tới.
Mẹ đây con! sang qua đời mới,

1570. Mỗi nơi đều có cội Long Hoa;
 Dưới cội thường có Đức Phật-Đà,
 Vì sanh chúng nói ra pháp bảo.
 Mẹ đây con! nhiều người đắc đạo,
 Có lục thông tự dạo bốn phương;
 Nơi Phật-đà rộng mở đạo trường,
 Nói nhiều pháp chưa từng nghe đến.
 Mẹ đây con! đến đây đáng mến,
 Càng mến càng đưa đến đạo mầu;
 Trái oan không hề bị buộc câu,
1580. Dù phải ở bao lâu không chán.
 Mẹ đây con! gần ngày phán đoán,
 Khắp nữ nam hãy rón mà tu;
 Đến ngày kia sẽ được đền bù,
 Những cực khổ từ lâu đã chịu.
 Mẹ đây con! đừng trăn bận bịu,
 Rốt cuộc là phải liễu theo trần;
 Nát linh hồn nát cả xác thân,
 Điều ấy há lòng không biết tiếc.
 Mẹ đây con! những khi tận diệt,
1590. Lửa khác hơn lửa thét thường ngày;
 Không vật nào đương nổi lửa này,
 Vì thế chẳng mấy ai tồn tại.
 Mẹ đây con! nước thường ngày chảy,
 Vật nhẹ thì là nổi phải không;
 Nhưng ngày kia có cuộc thủy hồng,
 Vật nhẹ tự sợi lông vẫn đắm.
 Mẹ đây con! mùi thiên khi thắm,
 Lửa không thiêu nước chẳng đắm thân;
 Thường có vì hộ pháp Long Thần,
1600. Đứng sẵn ở bên thân che chở;
 Mẹ đây con! mắt chừng khi mở,

- Lạ nước non lạ cả đất trời;
Pháp Phật Tiên ngài khéo đòi dòi,
Sự mau lẹ vẫn ngoài tướng tượng.
Mẹ đây con! có vàng muôn lượng,
Cũng không qua được chôn ấy đâu;
Chỉ có lòng biết hướng đạo mau,
Mới qua được phía cầu bên ấy.
Mẹ đây con! chớ nên ngần ngại,
1610. Rán mở lòng bác ái từ bi;
Và nhớ luôn niệm chữ A Di,
Giúp đời được điều gì cứ giúp.
Mẹ đây con! hoa sen nở búp,
Rán làm cho đến lúc lớn ra;
Đừng nửa chừng đạo đức rời xa,
Hoa khô héo thì là thông khổ.
Mẹ đây con! sự tu vẫn mộ,
Mặc dù là ai có ghét ưa;
Được như vậy không sớm thì trưa,
1620. Đạo sẽ đắc không hề sai chạy.
Mẹ đây con! rán cầm tay lái,
Đề cho thân qua cái bể sâu;
Mặc phong ba nhồi nhận đến đâu,
Vẫn bình tĩnh lo âu việc đạo.
Mẹ đây con! vì câu hòa hảo,
Mẹ thương con không ráo mạch sâu;
Nhưng đạo mau là vẫn đạo mau,
Núi to dễ ai đâu xô ngã.
Mẹ đây con! lo đường đạo cả
1630. Khác nào như tẩu mã cứu binh;
Mẹ hứa rằng đạo sẽ đắc thành,
Nếu không thể mẹ đành chịu đọa.
Mẹ đây con! từ khi mọc giá,

- Cho đến nay hái quả phải lâu;
 Chẳng trì tâm khó đắc đạo mầu,
 Rán ngựa lũ bọ sâu ở trẻ.
 Mẹ đẩy con! khá suy cạn lẽ,
 Những việc nào sắp sẽ làm ra,
 Để tránh điều tà ác xấu xa;
1640. Bao nhiêu đó cũng là gần đủ,
 Mẹ đẩy con! sống say chết ngủ,
 Thương trần gian không chủ lấy tâm;
 Bị vô minh làm lắm sai lầm,
 Khổ chẳng biết luân trầm không thâu.
 Mẹ đẩy con! đeo mang trần cấu,
 Khó đưa thân qua thấu bên kia;
 Hãy mở ra cho hết nặng nề,
 Mới mong được dựa kê đức Phật.
 Mẹ đẩy con! chúng đương mê giấc,
1650. Việc ấy chưa được biết rõ ràng;
 Con khéo lời đánh thức thế gian,
 Nên cố dứt nợ oan chớ kết.
 Mẹ đẩy con! làm cho người chết,
 Hoặc hại người chịu việc thăm sâu;
 Ấy nợ oan chớ có tạo cầu,
 Con rán nhớ để sau khuyên chúng.
 Mẹ đẩy con! đời như tim lụn,
 Sớm muộn gì nó cũng tắt đi;
 Rời thì an nếu nhiễm thì nguy,
1660. Sự như thế không suy cũng biết.
 Mẹ đẩy con! nói cho cạn việc,
 Kẻ bất lương như rác trong thùng;
 Chỉ đợi ngày đem đổ là cùng,
 Cũng nên biết để lòng hối cải.
 Mẹ đẩy con! cái thùng rác ấy,

- Chờ ngày đầy sẽ quã ra sông;
Ngày giờ kia phải đến chẳng không,
Đời này kết cuộc đồng như thế.
Mẹ đẩy con! tốt thì dành để,
1670. Xấu thì quãng là lẽ xưa nay;
Chùng lập đời cũng giống như vậy,
Cong vạy mát, thẳng ngay còn lại.
Mẹ đẩy con! thiếu chi vật quái,
Đợi ngày ra giết hại đũa hung;
Chết cách này cách khác không cùng,
Nên hồi cải mới mong tránh khỏi.
Mẹ đẩy con! bỗng nhiên có khói,
Từ trên không bay tới khắp nơi;
Kẻ ngửi vào thì hủy cuộc đời,
1680. Chát độc ấy đất trời cũng thảm.
Mẹ đẩy con! mưa qua một đám,
Đủ gây nên bệnh hoạn chết người;
Số mạng đâu có mấy tác hơi,
Thương bá tánh sống đời khó sống.
Mẹ đẩy con! khác nào trúng mông,
Nhè rớt ngay trên đồng đá sành;
Mê lại sanh trong đám bất lành,
Càng dễ khiến mạng căn thêm ngắn.
Mẹ đẩy con! Sắt chì tuy nặng,
1690. Nhưng nghiệp mê bá tánh còn hơn.
Làm chìm sâu dưới đáy bể trần;
Từ vô thi đến thân hiện tại.
Mẹ đẩy con! vô biên thế giới,
Không tử sanh không cái đau sầu;
Người thường vui chẳng sự buồn rầu,
Cõi trần tục có đâu sánh kịp.
Mẹ đẩy con! đã muôn triệu kiếp,

- Còn nằm trong biển nghiệp mê này;
 Không tìm qua những cõi bên dai,
 1700. Có đáng hổ thẹn hay là chẳng?
 Mẹ đây con! cũng còn thể đặng,
 Kể từ đây sốt sắng lo tu;
 Sớm với chiều hai buổi công phu,
 Tất nhiên biển khổ sàu qua được.
 Mẹ đây con! thuyền từ chực rước,
 Những người nào lòng được hiền lành;
 Con ơi! nên khuyên khắp chúng sanh,
 Nên sớm bỏ tánh tình hung dữ.
 Mẹ đây con! muốn thân vô sự,
 1710. Chớ gây điều hung dữ với ai;
 Đức có nhiều thân được lâu dài,
 Sau thông thả mà nay cũng vững.
 Mẹ đây con! thuyền từ không bưng,
 Những kẻ nào còn nặng nghiệp trần;
 Sẽ tự rơi chìm đắm mất thân,
 Việc chi cũng rán cân tội phước.
 Mẹ đây con! gặp khi cuộn nước,
 Bát nhã thoàn đi rước khắp nơi;
 Chìm hay không tội phước định rồi,
 1720. Chẳng hề bỏ một người nào cả.
 Mẹ đây con! khá mau sửa dạ,
 Cho sạch trong như đóa hoa sen;
 Tuy sống trong xã hội đê hèn,
 Mà không bị ô hoen trí não.
 Mẹ đây con! nhứt tâm với đạo,
 Mặc cho ai khảo đảo cách nào;
 Vẫn xem thường lòng chẳng núng nao,
 Ngọc càng giữa sắc màu càng tốt.
 Mẹ đây con! mẹ xin nói rõt,

1730. Nhẫn nhục là nòng cốt sự tu;
Thiếu nó là đạo hạnh mờ lu,
Con nên biết để âu trọn đạo.
Mẹ đày con! con nhà Phật Giáo,
Lành hơn người và thảo hơn người;
Gặp đắng cay cũng vẫn vui cười,
Sức bền dẻo không nơi so đọ.
Mẹ đày con! lành nào không bỏ,
Phước nào dù rất nhỏ cũng làm;
Khó khăn nào cũng nhẫn chịu kham,
1740. Chơn Phật giáo phải làm như thế.
Mẹ đày con! vì câu hiệu đễ,
Đành quên đi thân thể nhọc nhằn;
Sớm chiều lo việc Phật Pháp Tăng,
Cứu cha mẹ siêu thăng Tịnh độ.
Mẹ đày con! vì thương chúng khổ,
Chí công tu cho tỏ ngộ lòng;
Đề dặt dìu những kẻ chưa thông,
Sớm được bước qua sông mê khổ.
Mẹ đày con! kẻ yêu quốc thổ,
1750. Đem lời lành dạy dỗ muôn dân;
Khiến cho ai cũng biết tu thân,
Nước không rối lòng dân thành một.
Mẹ đày con! từ trong não cốt,
Thương yêu người nên thốt lời lành;
Quý thần nghe cũng phải nể danh,
Và công đức lớn không số kể.
Mẹ đày con! trong khi nói kệ,
Loài quỷ ma cũng để tai vào;
Nếu trong lòng khởi niệm trần lao,
1760. Sẽ bị chúng phun vào mây mặt.
Mẹ đày con! lòng son một sắc,

- Tiếng nói ra cảm khắp mười phương;
 Chỉ một đời lo liệu khói hương,
 Vĩnh kiếp được về nương Phật quốc.
 Mẹ đây con! ngày qua rồi mất,
 Chậm trễ e không kịp tuổi già;
 Lòng nhớ luôn sáu chữ Di-Đà,
 Không tốn kém được qua Cực lạc.
 Mẹ đây con! chúng sanh hạ mạt,
 1770. Nếu không lo giải thoát kiếp này;
 Hồn xác tiêu muôn kiếp sau đây,
 Khó mong thấy được ngày khoái lạc.
 Mẹ đây con! sống theo bóng ác,
 Nay còn đây mai thác là thường;
 Chúng sanh nên sớm biết dọn đường,
 Đừng đợi trước Diêm Vương mới hối.
 Mẹ đây con! gây cho lắm tội,
 Như bị cùm mà lội sông sâu;
 Sẽ đắm chìm khó tránh khỏi đâu,
 1780. Hãy xét kỹ rồi âu chừa để.
 Mẹ đây con! chứa lòng tòi tệ,
 Như chậu hoa nơi cội có sâu;
 Hãy trừ đi chớ có để lâu,
 Cội rễ dứt hoa xào cây héo.
 Mẹ đây con! một đời lạc nẻo,
 Nỗi khổ lao sẽ kéo muôn đời;
 Mối đạo màu nay gặp phải nơi,
 Khá nắm chặt chớ rời phút chốc.
 Mẹ đây con! đúng kỳ lựa lọc,
 1790. Con của ai nấy bọc đem về;
 Thứ nào theo thứ nấy một bề,
 Con ơi! khá đi về đường chánh.
 Mẹ đây con! lọc lừa đủ cảnh,

- Mượn lửa hồng để định vàng thau;
Thật tu hành đừng nại lâu mau,
Dễ khó mấy gìn câu đạo lý.
Mẹ đẩy con! con đừng nản chí,
Dù bỏ thân chớ ý phiên hờn;
Sẽ có thân sen báu tốt hơn,
1800. Chớ đâu có mất luôn mà ngại.
Mẹ đẩy con! đem manh áo vải
Đôi thiên y sao lại không mừng;
Vui đem thân ô uế nhục trần,
Đôi lấy cái chơn thân diệu tướng.
Mẹ đẩy con! thương con vô lượng,
Đâu nỡ xô con xuống hầm sâu;
Việc đã làm mẹ rõ đuôi đầu,
Lời mẹ chẳng sai đâu ở trẻ.
Mẹ đẩy con! nói cho cạn lẽ,
1810. Để cho con côi bẻ tâm nghi;
Hăng hái lên lo lắng đạo nghi,
Đường tu được bền đi đến chốn.
Mẹ đẩy con! côi đời chộn rộn,
Bị lợi danh làm hỗn lòng người;
Kẻ tu hành rón giữ tốt tươi,
Kéo uổng mấy năm trời đốn củi.
Mẹ đẩy con! kia trên chót núi,
Có con chim đá nổi từ lâu;
Đến chừng khi có máu thấm vào,
1820. Nó vùng hiện lớn lao bay khắp.
Mẹ đẩy con! một lần nó gấp
Ngàn muôn người vẫn được như thường;
Và mỗi lần cánh nó quạt trương,
Nhà cửa sập phổ phường tan nát.
Mẹ đẩy con! trên trời chim ác,

- Dưới nước thì có các cá hung;
 Thương chúng sanh nạn ách khắp cùng,
 Chết hết chín sông không tới một.
 Mẹ đây con! Thần Tiên phải ngớt,
 1830. Thấy người nằm ngang dọc chật đàng;
 Mạng ngắn như là bọt nước giang,
 Mới sống đó rồi lăn chết đó.
 Mẹ đây con! bạc tiền dù có,
 Lúc rồi loạn cũng khó bảo thân;
 Đáng chán thay nơi cõi hồng trần,
 Người cùng sợ nhau hơn sợ cọp.
 Mẹ đây con! sống luôn thòi thọt,
 Sống buồn rầu sống sót ruột gan;
 Sống trong lòng chẳng ngớt khóc than,
 1840. Là cảnh sông thế gian hiện tại.
 Mẹ đây con! sống trong kinh hãi,
 Sống khác nào chùm gởi trên cây;
 Chẳng lo tu cho giải kiếp đày,
 Còn ngồi đó đợi ngày nào nữa.
 Mẹ đây con! Phật Ngài mở cửa,
 Nên bước vào trong đó mà xem;
 Rất an vui suốt cả ngày đêm,
 Việc lo sợ nào phiền không có.
 Mẹ đây con! trong tù ngoài ngõ,
 1850. Đâu là vui đâu khổ hỡi con;
 Cõi trần lao cứ chết lần mòn,
 Sao chưa lánh hẫy còn ngồi đó.
 Mẹ đây con! muốn ra khỏi ngõ,
 Phước huệ là chìa khoá con ơi;
 Sớm mở ra sớm được thành thời,
 Đừng chờ sắp tắt hơi mới liệu.
 Mẹ đây con! chúng sanh lịu địu,

- Mến việc này bận bịu việc kia;
Khối tinh thần mẽ mún phân chia,
1860. Từ lâu kém số về đạo đức.
Mẹ đây con! muốn tu có một,
Muốn việc đời có chục lần hơn;
Ấy phần đông của kẻ tại trần,
Nên sự khổ chưa phần nào giảm.
Mẹ đây con! việc đời thì bảm,
Việc đạo thì chẳng cảm vào lòng;
Đi chơn không nhè lợi trên chông,
Thương sanh chúng quá lòng mê muội.
Mẹ đây con! từ đây đến cuối,
1870. Chẳng bao lâu sẽ tới bên mình;
Con rán đem tiếng kệ lời kinh,
Khuyên kẻ kém đức tin đạo lý.
Mẹ đây con! đợi qua giờ tỵ,
Việc đã rồi hết chỉ hết khuyên;
Giờ này qua giờ khác đến liền,
Cơ trời chẳng đợi riêng ai cả.
Mẹ đây con! tượng đồng cốt đá,
Phép yêu ma khéo hóa nên người;
Nay một hai chừng ấy khổ mười,
1880. Kẻ bạo ác không nơi trốn tránh.
Mẹ đây con! đêm không trăng ánh,
Đâu cũng đều bị cảnh sa mù;
Tai nghe đầy những tiếng chó tru,
Bóng người lợp hình đâu không thấy.
Mẹ đây con! kẻ xem bóng ấy,
Nếu như sanh sợ hãi trong lòng;
Sẽ tiêu hồn lạc phách chẳng không,
Hãy bình tĩnh một lòng niệm Phật.
Mẹ đây con! mặt trời vừa khuất,

1890. Gió từ đâu thổi tắt ngọn đèn;
 Khí yêu ma lạnh đến run en,
 Cảnh trần bỗng trở nên địa ngục.
 Mẹ đẩy con! chỉ trong giây phút,
 Người ra ma ra khúc xương tàn;
 Như củi vào lò cháy ra than,
 Tiên Phật khó cứu an kẻ dữ.
 Mẹ đẩy con! loài người ăn thú,
 Loài thú ăn người sự có ư?
 Cũng có loài quỷ thích máu người,
1900. Kẻ vô phúc để rơi vào nó.
 Mẹ đẩy con! xét suy cho rõ,
 Chúng sanh như cá rọ khác gì;
 Ai muốn ăn thì cứ bắt đi,
 An chẳng thấy, thấy nguy trước mắt.
 Mẹ đẩy con! rán tu cho đắc,
 Quyết làm cho thần thức thai sen;
 Xa hẳn đời giả dối thấp hèn,
 Lúc nào cũng bình yên thanh tịnh.
 Mẹ đẩy con! một đời tu chính,
1910. Sẽ thành công nhất định không sai;
 Giải thoát rồi mới được thành thai,
 Con ơi! rán giồi mài cho kỹ.
 Mẹ đẩy con! rơi vòng ma quỷ,
 Như bướm sa vào chỉ nhện giăng;
 Lòng muốn ham mấy cũng rán dấn,
 Đừng để mất thiện căn ó trẻ.
 Mẹ đẩy con! từ con xa mẹ,
 Ngót muôn thu khổ đã dường bao;
 Giờ không ly khổ đợi chùng nào,
1920. Sớm chẳng tính muộn sao liệu kịp.
 Mẹ đẩy con! có chư Phật tiếp,

- Sự tu hành dễ đạt đạo mầu;
Qua hội này khó kiếm được đâu,
Con nếu biết khá âu khuya sớm.
Mẹ đẩy con! phải cho lý lợm
Suông cũng đi gai bóm cũng đi,
Yêu chặn đường ma quỷ làm nguy;
Cũng tiến tới chớ khi nào thối.
Mẹ đẩy con! cứ đi một lối,
1930. Đường bao xa cũng tới chỗ nơi;
Được nhứt tâm không dạ đổi dời,
Sẽ thành tựu đúng nơi mong ước.
Mẹ đẩy con! thấy nghe đổi ngược,
Nghe trong lòng thấy suốt trong lòng;
Động tịnh gì cũng được rõ thông,
Lòng chẳng chút nào không nghe thấy.
Mẹ đẩy con! lòng khi nghĩ quấy,
Rán chừa ngay không đợi làm ra;
Luôn gạn lừa sạch những niệ̣m tà,
1940. Tai mắt chớ lãng qua một phút.
Mẹ đẩy con! như mẹ̀o rình chuột,
Hễ thấy ra liền chụp bắt ngay;
Trị tà tâm cũng giống thế này,
Cõi lòng sẽ có ngày thanh tịnh.
Mẹ đẩy con! tự tâm nghiêm chỉnh,
Chớ tha mình trợ tạ́nh bất lương;
Ác thì trừ còn thiện thì ương,
Thân tâm vẫn được thường xem xét.
Mẹ đẩy con! khi mây đã vệt,
1950. Tự nhiên xem rõ mặt trăng tròn;
Vọng tâm không một mảy nào còn,
Tức sẽ được thấy chơn diệu tạ́nh.
Mẹ đẩy con! trong lòng luôn rảnh,

- Không bận nơi các cảnh trần lao;
 Sắc cũng không, không cũng không nao,
 Được vậy tất nghiệp nào cũng khởi.
 Mẹ đây con! phải cho cứng cõi,
 Đừng nghe theo tiếng gọi dục tâm;
 A-Di-Đà Phật nhớ niệm thâm,
 1960. Dù đi đứng ngồi nằm không dứt.
 Mẹ đây con! niệm khi thuần nhứt,
 Các vọng tâm tự mất liền khi;
 Mặt nước hồ trong trẻo phẳng lý,
 Bóng trăng hiện, sao chi cũng hiện.
 Mẹ đây con! rán mà chuyên luyện,
 Trước khó khăn sau đến dễ dàng;
 Các niệm xằng tưởng quấy liền tan,
 Còn một niệm Phật hằng nghe rõ.
 Mẹ đây con! sóng còn bọt nhỏ,
 1970. Mặt mày kia cũng khó thấy rành;
 Trong lòng cần phải được tịnh thanh,
 Trí tuệ mới phát sanh ra được.
 Mẹ đây con! niệm này khởi trước,
 Các niệm sau lũ lượt nối theo;
 Lượn trước bò kế lượn sau theo,
 Tâm cứ thế làm sao tỏ ngộ.
 Mẹ đây con! bị nhiều cám dỗ,
 Ít ai đi đến chỗ cuối cùng;
 Phần đông thường sa ngã nửa chừng,
 1980. Hoa vừa nụ là phân vừa hết.
 Mẹ đây con! phân không cây chết,
 Mẹ trông vào rất tiếc vô hồi;
 Chịu khó đi tới chút nữa thôi,
 Nếu dừng lại nước nôi đâu có.
 Mẹ đây con! chỉ bao lẽ đó,

Con rán suy cho rõ mà hành;
Cuộc thế gian như sợi chỉ mảnh,
Hãy liệu gấp chớ nên chậm trễ.
Mẹ đẩy con! chén kia khi bẻ,
1990. Dù khéo tay không thể gắn liền;
Họa đến rồi niệm Phật sao yên,
Lùi hơn sự tiến lên là khổ.
Mẹ đẩy con! vắng người trên lộ,
Trong nhà không kẻ ở điu hiu;
Sợ người như gà nọ sợ điều,
Cảnh ấy sẽ còn nhiều chưa hết.
Mẹ đẩy con! nếu là phải chết,
Nên chết cho rạng tiết con người;
Chết vì điều lợi ích cho đời,
2000. Chết ấy sẽ sống hoài ở trẻ.
Mẹ đẩy con! con nhìn nơi mẹ,
Chết mất hay là kẻ sống còn;
Hiện mẹ đây đủ cả xác hồn,
Đã gọi tử mà tồn là thế.
Mẹ đẩy con! xác thân của mẹ,
Bằng hoa sen làm thế đẩy ư;
Vẫn thường còn không hoại không hư,
Không bình tử như người phạm tục.
Mẹ đẩy con! Sen làm cốt nhục,
2010. Nên nhẹ nhàng không chút nặng nề;
Lại cũng không uế trọc ử ê,
Lúc nào cũng mùi huê bát ngát.
Mẹ đẩy con! vừng mây một đất,
Vẫn chở ngay được xác thân này;
Khác hơn thân xác kẻ trần ai,
Nặng nề lại thêm đầy dơ dáy.
Mẹ đẩy con! Con quay mặt lại,

- Ngó phương Tây sẽ thấy rõ ràng;
 Mọi người đều thân một sắc vàng,
 2020. Thân ấy cũng bằng sen như mẹ.
 Mẹ đẩy con! Người đều vui vẻ,
 Không một ai là kẻ buồn rầu;
 Trên mình đeo đầy hột bửu châu,
 Sáng đẹp mặt trời đâu sánh kịp.
 Mẹ đẩy con! Rán tu kíp kíp,
 Ngày gần đây Phật tiếp đưa về;
 Sẽ được thân bằng đóa liên huê,
 Cũng như mẹ khỏi bề sanh tử.
 Mẹ đẩy con! Chớ làm hung dữ,
 2030. Chuyên một lòng lo sự hiền lành;
 Niệm Di Đà tưởng niệm vãng sanh,
 Cứ như thế mà hành thì được.
 Mẹ đẩy con! Bước đi tới trước,
 Tuy không xa nhưng phút chông gai;
 Dù sao sao con cũng chớ nài,
 Chùng lên đến Phật đài bù lại.
 Mẹ đẩy con! Thương con khờ dại,
 Bị vô minh bẻ lái từ lâu;
 Mê những điều chẳng đáng chi đâu,
 2040. Mà chịu khổ chịu sàu tràn ngập.
 Mẹ đẩy con! Bước qua lâm dập,
 Giờ tỉnh ra mới khiếp dường bao;
 Mạng sống như cảnh cỏ kè dao,
 Xưa đã thế nay nào khác thế.
 Mẹ đẩy con! Đừng nên chậm trễ,
 Biết rồi hành kéo để muợn màng;
 Thân kia như hoa nở rồi tàn,
 Chớ đợi lúc vào quan mới hối.
 Mẹ đẩy con! Ngày giờ đi tới,

2050. Chớ nó đâu có thói bước nào;
Đừng quần chân theo việc trần lao,
Hãy tu niệm cho mau giải ách.
Mẹ đây con! Thương ban đủ cách,
Thoảng như không siêu Phật siêu Thần;
Cũng làm người ở cõi Thượng Nguơn,
Muôn năm được hưởng thân an lạc.
Mẹ đây con! Ở nơi lầu các,
Đâu bằng nơi giải thoát khổ nạn;
Thế nên cần vào cõi Niết Bàn,
2060. Chớ màng cõi thế gian hữu hạn.
Mẹ đây con! Vua lành tôi sáng,
Là cõi đời ở đoạn kể đây;
Nước thái bình dân được thanh thai,
Tốt đẹp sánh hơn ngày Nghiêu Thuấn;
Mẹ đây con! Đạo chưa đặng chứng,
Sang đời này tinh tấn tu thêm.
Thì nác thang đạo quả dễ lên,
Ớ con chớ nên quên điều ấy.
Mẹ đây con! Nhưng lòng mẹ đây,
2070. Muốn sao cho đương tại thân này;
Tu hành cho công đức đủ đầy,
Sớm được có đi ngay về Phật.
Mẹ đây con! Mang phàm xác chất,
Nặng nề và chất ngất ưu sầu;
Mê thì nhiều ngộ ít ai đâu,
Cá khi bị mắc câu khó gỡ.
Mẹ đây con! Đời không nên rở,
Bởi nó còn hơn mỡ hơn keo;
Nếu khinh thường bị nó dính đeo,
2080. Chùng ấy lắm hiểm nghèo bao phủ.
Mẹ đây con! Ngũ thông có đủ,

- Có nhiều Tiên đã rủ tại trần.
 Bị lợi danh bị sự ái ân,
 Làm mất cả tinh thần sáng suốt.
 Mẹ đây con! Chừng khi gặp cuộc,
 Mới biết rằng nhân được hay không;
 Lúc bình thường ai cũng Tiên ông,
 Nào ai chịu cho mình rằng dỡ.
 Mẹ đây con! Chỉ trong phút hờ,
2090. Cũng đủ làm sa ngã được rồi;
 Quanh mình luôn có nhựa có môi,
 Thường bị nó cuốn lôi rất dễ.
 Mẹ đây con! Ở trong cõi thế,
 Mà sạch trong như thể tuyết sương;
 Kẻ ấy đâu phải kẻ phàm thường,
 Mà họ chính là đương tại Phật.
 Mẹ đây con! Chỉ ăn với mặc,
 Cũng đã làm gây giặc trong lòng;
 Huống chi còn lắm chuyện bao đồng,
2100. Nên khó được tâm không vì thế.
 Mẹ đây con! Gọi rằng sâu bể,
 Nổi sâu ưu biết kẻ sao cùng;
 Rơi vào đây do nghiệp dữ hung,
 Kiếp rồi tạo hoặc trong nhiều kiếp.
 Mẹ đây con! Rơi vào lắm dịp,
 Còn nhảy ra thì ít gặp khi;
 May mắn nay được gặp thời kỳ,
 Có thoàn Bát Nhã đi rảo khắp.
 Mẹ đây con! Bước lên cho gấp,
2110. Kéo huốt qua khó gặp lần hai;
 Con lành duyên nay đã đúng ngày,
 Phật xuống cứu ra ngoài biển khổ.
 Mẹ đây con! Hãy mau hồi ngộ,

- Thói đê hèn nên bỏ xong đi;
Mọi việc đời đừng nhiễm món chi,
Theo dõi bước từ bi chớ lạc.
Mẹ đẩy con! gió qua một lát,
Lá úa vàng hầu hết đều rơi;
Rơi thì nhiều đậu chẳng mấy người,
2120. Buồn lòng dạ của người Nguon Hạ.
Mẹ đẩy con! Có ai sa ngã,
Rán khuyên cho cải hóa phần nào;
Và trị thân chớ ngã theo sau,
Trông rồi nhô lên nào có trái.
Mẹ đẩy con! Tự tay cầm lái,
Đừng để ai đổi sái hướng về;
Một phen này bị nạn dựa kê,
Sau sẽ hết lo bề chìm đắm.
Mẹ đẩy con! Ngồi mà suy gẫm,
2130. Lăn nhớ ra từ đoạn trong đời;
Những điều thường làm nước mắt rơi,
Có thể nói là nơi tình ái.
Mẹ đẩy con! Tình gây cuồng dại,
Trí ra ngu, khôn lại ra khờ;
Lòng lúc nào cũng rồi dường tở,
Nhớ tưởng mãi không giờ nào dứt.
Mẹ đẩy con! Tình gây giận tức,
Khi bị người cướp giật mất đi;
Nỗi lòi đình còn biết kể gì,
2140. Chừng ấy tội lỗi chi cũng mặc.
Mẹ đẩy con! Tình duyên bị cắt,
Lòng thì đau nước mắt thì rơi;
Miệng không ngừng trách đất than trời,
Cơm nước bỏ, nghỉ ngơi cũng bỏ.
Mẹ đẩy con! Tình khi vương nó,

- Mất tự do như bỏ vào tù;
 Đi đến đâu vào ở nơi đâu,
 Lòng cứ mãi để vào nơi đó.
 Mẹ đẩy con! Việc chi cũng bỏ,
 2150. Tâm trí muôn rồi bỏ theo tình;
 Được yêu đương cũng đập bầm mình,
 Bị bạc đãi thân hình tiều tụy.
 Mẹ đẩy con! Tình không dễ trị,
 Giữ sao cho khỏi lụy vì tình;
 Phải sợ hơn sợ lũ yêu tinh,
 Lòng chớ có dễ khinh mà mắc.
 Mẹ đẩy con! Cho nên chữ sắc,
 Trong sáu trần Phật sắp đứng đầu;
 Nó có luôn tiếng nói ngọt ngào,
 2160. Có hương vị thêm vào mềm mại.
 Mẹ đẩy con! Khi người chạm phải,
 Mê thì nhiều tỉnh lại ít người;
 Tội lỗi lần lượt dặt đến nơi,
 Các mối nghiệp lần hồi siết chặt.
 Mẹ đẩy con! Tâm chưa cảm chắc,
 Chớ lân la với sắc tốt hơn;
 Tâm gái trai khi hết biệt phân,
 Chùng ấy mới là chân vô ngại.
 Mẹ đẩy con! Khổ trong thế giới,
 2170. Khổ vì tình hết bảy phần mười;
 Thắng điều này dễ thắng các nơi,
 Mẹ dạy kỹ con ời rán nhớ.
 Mẹ đẩy con! Mất tai là cửa,
 Các việc đều từ đó mà vào;
 Lấy trí suy canh giữ khít khao,
 Chớ cho các quấy vào trong nữa.
 Mẹ đẩy con! Hãy nên mọi bữa,

- Thường hồi quang xem sửa nơi lòng;
Ý xấu vừa khởi đã trừ xong,
2180. Các tội ác sẽ không sanh nở.
Mẹ đây con! Người không mang nợ,
Ăn ngủ không lo sợ đến ai;
Trong lòng khi chẳng bận nợ này,
Chỗ nào cũng khứ lai thông thả.
Mẹ đây con! Nước khi thành giá,
Cứng không thua gì đá phải không;
Trục tâm sau khi được lóng trong,
Sáng tỏ dám sánh cùng nhật nguyệt.
Mẹ đây con! Mắt xem khắp hết,
2190. Tai không nghe một việc nào chừa;
Mà lòng không hề bị nhiễm ô,
Thế sẽ được đạo cơ khai ngộ.
Mẹ đây con! Phải hành tới chỗ,
Thì mới là chứng tỏ đạo màu;
Cứ lưng chừng không chịu đi sâu,
Làm như thế bao lâu cũng luống.
Mẹ đây con! Món chi cũng muốn,
Là tánh người ở chốn hồng trần;
Càng muốn nhiều càng khổ cho thân,
2200. Con ơi rán mà cần cái muốn.
Mẹ đây con! Muốn phạm rơi xuống,
Muốn Thánh thì được cuốn đi lên;
Trong hai đường nhớ xét chớ quên,
Siêu và đọa khá nên chọn một.
Mẹ đây con! Chọn nơi cái tốt,
Đừng thích ham cái lớp tanh hôi;
Cõi trần từ lâu đã khổ rồi,
Nên chấm dứt chớ lồi khổ nữa.
Mẹ đây con! Cũng gần tới cửa,

2210. Rán chạy thêm chút nữa ở con;
 Vào thành rồi hết sự thon von
 Chớ dừng bước sau còn giặc đuổi,
 Mẹ đẩy con! Cũng vì mê muội,
 Nên xưa nay trôi nổi bể sâu;
 Lắm dạn dày chẳng được hưởng lâu,
 Dã Tràng luống cảm đầu xe cát.
 Mẹ đẩy con! Một lòng chay lạt,
 Cho tâm thanh cho xác cũng thanh;
 Một kiếp tu cho được công thành,
2220. Để khỏi bị đầu sanh ra nữa.
 Mẹ đẩy con! Ác tâm không chứa,
 Nào bị xô vào cửa ác nhọn;
 Không mên trần chẳng lụy trong trần,
 Thích uống rượu đưa thân tiếm rượu.
 Mẹ đẩy con! Mộng trong giấc ngủ,
 Phải chẳng con thấy đủ hay không?
 Khi hồn lìa khỏi xác cõi hồng,
 Cũng có cảnh có thân như thế.
 Mẹ đẩy con! Điều này mẹ kể,
2230. Muốn cho con không thể ngờ nghi;
 Rằng chết rồi là mất hết đi,
 Xác cũng chẳng hồn thì cũng chẳng.
 Mẹ đẩy con! Nhận cho chắc chắn,
 Chết thân không chết đặng linh hồn;
 Nhiều cảnh màu ở ngoại càn khôn,
 Kẻ có phước thì hồn đi tới.
 Mẹ đẩy con! Áo quần khi cõi,
 Không đón đau nhức nhối phải chẳng;
 Một người khi đắc đạo bỏ thân,
2240. Cũng như cõi áo quần chẳng khác.
 Mẹ đẩy con! Không nên sợ thác,

- Ngoài cõi này còn các cõi mầu;
Gởi linh hồn chẳng thiếu chỗ đâu,
Chớ tiếc cõi tạm sâu gây tội.
Mẹ đày con! Phước càng dư bội,
Càng được sanh vào cõi thanh cao;
Như có tiền sung sướng sang giàu,
Còn nghèo chịu khổ lao rách nát.
Mẹ đày con! Hồn lìa khỏi xác,
2250 Liền sanh qua cõi khác phần nhiều;
Cõi qui Thần hoặc cõi cao siêu,
Loài người hoặc đi theo thú vật.
Mẹ đày con! Ấy là sự thật,
Ví như người vừa lột áo này;
Tức nhiên là áo khác liền thay,
Áo lành hoặc áo đầy rách rã.
Mẹ đày con! Con nên chặm dạ,
Những lời nào mẹ đã nói qua;
Đề lập công trong cõi Ta Bà,
2260. Mượn tạm xác diu mà sanh chúng.
Mẹ đày con! Đời như nhọt mụn,
Sớm muộn gì nó cũng ra cùi;
Nhiều khổ sâu nào thấy an vui,
Há không chán còn chui đục mãi.
Mẹ đày con! Ta Bà thế giới,
Từ vật chi cũng hại được người;
Lọt thú hùm bị xé ăn tươi,
Rơi miệng cá bị nhoi bị nút.
Mẹ đày con! Đeo mang xác nhục,
2270. Ngoài muối mòng, trong nhúc lã sên;
Sự nguy nản có khắp bốn bên,
Đâu bì cõi Phật Tiên vô sự.
Mẹ đày con! Không nên do dự,

- Hãy tận tâm tu thử kiếp này;
 Nếu không thành mẹ chịu bỏ thân,
 Không còn ở nơi Tây phương Phật.
 Mẹ đẩy con! Ấy lời hứa thật,
 Con đừng lòng ngò vục nữa ư?
 Giữ gìn cho tâm được nhứt như,
2280. Mẹ đợi trẻ qui cư Cực-Lạc.
 Mẹ đẩy con! Xem người đang khát,
 Không muốn gì hơn bát nước trong;
 Nước càng chưa được uống càng mong,
 Tu như thế thành công ở trẻ.
 Mẹ đẩy con! Buổi đầu mạnh mẽ,
 Sau ngẩn ngơ như kẻ mất hồn;
 Chẳng bao giờ gặp Đức Thế Tôn,
 Con ơi cũng nên nôn chớ biếng.
 Mẹ đẩy con! Một giờ mây chuyển,
2290. Suốt ngày mưa mưa đến lầy đường;
 Lỗi lầm trong nhứt khắc vẫn vương,
 Sự khổ não kéo luôn ngày tháng.
 Mẹ đẩy con! Kia là dằng dặng,
 Chính là bờ giác ngạn đó ư?
 Dù mỗi mê gần muốn quị người;
 Cũng rần gượng tới nơi chớ bỏ,
 Mẹ đẩy con! Việc đâu thường có,
 Phúc muôn năm mới nhỏ một kỳ;
 Đạo gặp rồi lại nỡ bỏ đi,
2300. Uông hơn mất vàng y muôn nén.
 Mẹ đẩy con! Rán tu cho vẹn,
 Cùng Phật Tiên nâng chén Bồ đào;
 Có long lân qui phụng châu bao,
 Cảnh báu quý trần gian đâu sánh.
 Mẹ đẩy con! Từ lâu khổ hạnh,

- Chùng ni là thời thanh vô cùng;
Nhẹ mình đi dạo khắp không trung,
Làm vị Tự-Tại-Thân Bồ-Tát.
Mẹ đẩy con! Chỉ trong chốc lát,
2310. Từ phạm phu đổi bậc Thánh nhơn;
Vạn sự do phúc đức là hơn,
Con ơi chớ nên sồn đạo lý;
Mẹ đẩy con! Phải cho thành ý,
Từ trong tâm tu chí ra ngoài.
Hãy coi thường những sự đấng cay,
Hào quang giữa lông mày sẽ thấy.
Mẹ đẩy con! Con nên nhớ lại,
Thuở kia con làm đại tướng quân;
Lúc đầu grom với kẻ địch nhân,
2320. Vì nháy mắt bỏ thân trên ngựa.
Mẹ đẩy con! Người tu thường bữa,
Trong khi ngồi tưởng nhớ Di Đà;
Vọng động thường từ nháy mắt ra,
Con nên biết để mà ngừa giữ.
Mẹ đẩy con! Đói vào các sự,
Thiếu xét suy một tí không nhiều;
Thường lỗi lầm sanh biết bao nhiêu,
Con ơi phải cho nhiều thận trọng.
Mẹ đẩy con! Đòi như giấy mỏng,
2330. Mà gặp nơi mưa lớn xối vào;
Nay hư rồi hư tuốc đến sau,
Hãy liệu lượng rành câu thành bại.
Mẹ đẩy con! Khổ lao chớ nại,
Sớm hương dâng, chiều lại khẩn nguyện;
Cầu xin cùng chư Phật Thánh Tiên,
Độ cho được khỏi miền trần tục.
Mẹ đẩy con! Tu không hện lúc,

- Ngày tháng nào và phút giờ nào;
 Cũng vẫn tu không dạ lãng xao,
 2340. Được như thế Phật nào không cảm.
 Mẹ đây con! Người nằm trong khám,
 Trong lòng luôn muốn đặng thả ra;
 Con ơi người trong cõi Ta Bà,
 Cũng rán muốn được mà giải thoát.
 Mẹ đây con! Dù muôn lâu các,
 Hay là nhiều dị mục kỳ thỉnh;
 Cũng chỉ là tạm vật tạm hình,
 Đâu trường cửu mà đem dạ mến.
 Mẹ đây con! Hãy suy cho đến,
 2350. Sẽ thấy lòng yêu mến tiêu tan;
 Lo tu hiền cho giải nghiệp oan,
 Không còn muốn tạo toan nần nợ,
 Mẹ đây con! Chỉ nên lo gỡ,
 Chớ nên gây cho mớ rối thêm;
 Ý tưởng và lời nói việc làm,
 Tránh cho khỏi lỗi lầm nhiều ít.
 Mẹ đây con! Những gì chẳng chịt,
 Ngăn ngại điều đạo đức trong lòng;
 Hãy lấy gương trí tuệ cắt xong,
 2360. Để qui nhứt tấm lòng tưởng Phật.
 Mẹ đây con! không còn mấy nấc,
 Rán mà leo chớ tuột nửa chừng;
 Con nên thì lòng mẹ vui mừng,
 Con hư mẹ vô cùng buồn tủi.
 Mẹ đây con! Được đi đến cuối,
 Tất đáp xong các mối trọng ân;
 Nếu lỡ làng hồ thẹn tấm thân,
 Việc tốt xấu phải cần xử trí.
 Mẹ đây con! Chẳng an ngôi vị,

2370. Xuống hồng trần vì nghĩ đến con;
Há để lòng mẹ luống héo von,
Không đáp lại cho tròn hiếu đạo.
Mẹ đẩy con! Hung như beo cáo,
Vào chuồng rồi khó tháo tung ra;
Đề tâm hồn bị lọt đường tà,
Khó gặp dịp để mà trở bước.
Mẹ đẩy con! trái gân ăn được,
Rán ngăn ngừa chim chuột cho thường;
Đạo gân thành hay gặp Ma Vương,
2380. Đừng để chúng nửa đường xô ngã.
Mẹ đẩy con! Sắp nên đạo cả,
Thường có hào quang chói Tây Đông;
Các Ma Vương sợ hại giống dòng,
Nên cố phá không cho thành tựu.
Mẹ đẩy con! Chúng khơi thói cự,
Nào gái xinh nào rượu thịt ngon;
Nào tiếng đờn tiếng sáo véo von,
Nào các tía lâu son đủ thứ.
Mẹ đẩy con! Đủ phương câu nử,
2390. Cho đến trong giấc ngủ không chừa;
Chẳng trí suy dễ bị gạt lừa,
Khiếu huệ mất đạo cơ cũng mất.
Mẹ đẩy con! Trong khi buồn bực,
Thường rơi vào các cuộc truy hoan;
Lấy thể thường làm sự ủi an,
Sẽ dễ phạm vào đàng tội lỗi.
Mẹ đẩy con! Việc buồn đưa tới,
Mượn giảng kinh làm mối giải buồn;
Hoặc trì tâm tưởng niệm Phật luôn,
2400. Buồn sẽ khỏi, khỏi sông đường quấy.
Mẹ đẩy con! Ma thường hay khuấy,

- Rán giữ gìn kéo phải lạc lằm;
 Lưới chúng khi người bị vương nhâm,
 Công tu luyện mấy năm cũng phui.
 Mẹ đẩy con! Một may mười rủi,
 Phải nghĩ suy chớ vội điều nào;
 Hư phạm rồi sửa lại chẳng mau,
 Và còn có biết bao việc hại.
 Mẹ đẩy con! Suy đi xét lại,
2410. Ít lằm là cũng phải ba lần;
 Rồi thi hành sẽ ít lỗi thân,
 Nên dè dặt cho cần như thế.
 Mẹ đẩy con! Nghiệm suy đáo để,
 Mà còn chưa chắc lẽ không lằm;
 Nếu bướng càng dễ bị dập lằm,
 Người hiểu đạo càng tâm thận trọng.
 Mẹ đẩy con! Cho tâm hùng dũng,
 Việc nào khi xét đúng thì làm;
 Dù nguy nan thế mấy cũng cam,
- 2420 Cứ một mực lo làm như yú.
 Mẹ đẩy con! Lòng mong được phi,
 Là nhờ nơi hữu chí mà ra;
 Đừng để thua chúng bạn gần xa,
 Rán có mặt trên tòa Long Hội.
 Mẹ đẩy con! Một cơn gió thổi,
 Xác lá rơi về cõi không lâu;
 Việc bất ngờ xảy tới biết đâu,
 Con ơi rán bền câu đạo đức.
 Mẹ đẩy con! Do thần thông lực,
2430. Trong phút giây núi nứt đá tan;
 Phàm ai ngờ trong chốn rừng hoang,
 Lại được có đèn vàng các ngọc.
 Mẹ đẩy con! Đất liền sông mọc,

- Cầu bắc ngang không cột rất xinh;
Toàn là do những phép màu linh,
Của Tiên Phật lập thành tất cả.
Mẹ đây con! Đồng hoang sơn dã,
Trong khắc kỳ biến hóa thành đô;
Mọi việc đều ngoài sức mưu đồ,
2440. Con ơi máy huyền cơ nhắc nhiệm.
Mẹ đây con! Thành lòng tu niệm,
Sẽ có ngày diện kiến cảnh này;
Người hiền lành với kẻ thảo ngay,
Được đưa đến nơi đây trường hưởng.
Mẹ đây con! Phật đâu hẹp lượng,
Lập cõi thanh để thưởng người hiền;
Bức màn kia gần được vén lên,
Ráng nhân hậu chớ nên hung dữ.
Mẹ đây con! Cùng nơi khắp xứ,
2450 Suốt năm không nghe sự tai nạn;
Khoái lạc đâu kém cõi Tiên bang,
Sắp có tại thế gian kỳ tới.
Mẹ đây con! Khuyên người rón đợi,
Chớ rằng không mà vội ngoi đi;
Vững đức tin gìn trọn đạo nghi,
Hết cực khổ đến khi sung sướng.
Mẹ đây con! Việc đời không tưởng,
Chỉ một lòng qui hướng đạo màu;
Giúp người không tiếc món chi đâu,
2460. Hành như thế mau lâu cũng đắc.
Mẹ đây con! Rón noi dấu Phật,
Kể từ đây hãy đặt chơn ra;
Đi khắp cùng các chỗ gần xa,
Gọi bá tánh trẻ già tu niệm.
Mẹ đây con! Mỗi ngày nằm liệm,

- Trong hoàn nầy cho đến mất thân;
 Cũng sẽ không công đức lâu dài,
 Hãy đứng dậy đó đây lập chí.
 Mẹ đây con! Đem câu đạo lý,
 2470. Gieo khắp nơi thành thị thôn lân;
 Cho người đời được biết tu thân,
 Vậy mới đúng tinh thần bác ái.
 Mẹ đây con! Do mình khuyên dạy,
 Người trở nên hồi cải tu hiền;
 Công đức kia vô lượng vô biên,
 Khó đem món bạc tiền so sánh.
 Mẹ đây con! Thương yêu bá tánh,
 Trong lòng luôn nhớ đến không quên;
 Nghĩ cách nào để vớt hết lên,
 2480 Mới chẳng thẹn mang tên Phật tử.
 Mẹ đây con! Đời càng hung dữ,
 Đạo càng nên rộng mở thêm ra;
 Để thức lòng những kẻ vạy tà,
 Chớ ngồi đó ngâm nga tụng niệm.
 Mẹ đây con! Gặp người thọ hiểm,
 Không động tâm chạy đến cứu ra;
 Đâu phải người học đạo Thích Ca,
 Và cũng chẳng phải là nhơn loại.
 Mẹ đây con! Tùy theo thời đại,
 2490. Đưa chúng sanh khỏi ải tinh ma;
 Mẹ đây con! Làm ra muôn hộ,
 Khó khăn gì cũng chớ bỏ qua,
 Ráng cứu vớt người ta buổi khổ.
 Để giúp người đừng có riêng mình;
 Từ của tiền đến cả thân sinh,
 Đều cho hết dân tình chẳng tiếc.
 Mẹ đây con! Càng nhiều chém giết,

- Dân càng nghèo thiếu mặc thiếu ăn;
Liệu giúp cho họ khỏi khó khăn,
2500. Có sông được mới hành đạo được.
Mẹ đây con! Mượn nơi cơm nước,
Đề gây duyên khắp hết chúng sanh;
Ấy là cơ giáo độ rất tinh,
Một trong bốn phép linh nhiếp hóa.
Mẹ đây con! Rán mà chạm dạ,
Giả dạng này rồi hóa dạng kia;
Đi khắp nơi giục thúc người mê,
Thân chẳng sá chi bề mưa gió.
Mẹ đây con! Người hiền ít có,
2510. Sự khuyên tu rất khó nhiều bề;
Phải tùy thời, lúc tướng lúc hê,
Miễn sao cứu kẻ mê được tỉnh.
Mẹ đây con! Sá chi bùn trịnh,
Lòng từ bi luôn mền sinh linh;
Cứu được người dù phải bỏ mình,
Cũng vui chịu không tình rẻ rứt.
Mẹ đây con! Mấy khi gốc mục,
Mà bỗng nhiên được nứt lên chồi;
Người chết mà lại được sanh hồi,
2520. Cảm ơn Đức Phật Ngài vô tận.
Mẹ đây con! Nước hèn dân bản,
Mà trở nên địa phận lớn lao;
Dân thông minh nước được phú hào,
Sự quý báu kể sau cho xiết.
Mẹ đây con! Lại còn nhiều việc,
Sống mà tiêu người chết lại còn;
Kẻ mới nghe chớ vội hỏi đon,
Ấy là cuộc xác hồn biến đổi.
Mẹ đây con! Sao không sớm hỏi,

2530. Sau luống công quì gói lạy dài;
 Phật từ bi cứu kẻ thảo ngay,
 Chớ đâu cứu những ai bất nghĩa.
 Mẹ đây con! Cũng nên traу trĩa,
 Ngày một thêm chớ để mờ lu;
 Tu cho mình cho chúng cùng tu,
 Được tự giác rồi đâu cũng giác.
 Mẹ đây con! Từ lâu đọa lạc,
 Nay phải lo siêu thoát linh hồn;
 Tim cây lành mà đậu mới khôn,
2540. Lừa cõi Phật mà sanh mới trí.
 Mẹ đây con! Nếu cho hữu lý,
 Thiệt hành ngay chớ ý lừng chừng;
 Bởi sự đời sắp đến bên chân,
 Đâu xa xác mà rằng chưa vội.
 Mẹ đây con! Tâm trần sớm gội.
 Cho gương lành được chói mau ra,
 Đừng để cho tư tưởng vạy tà;
 Gây rối rắm mù lòa tâm trí.
 Mẹ đây con! Quấy vừa mới nghĩ,
2550. Đã có nhiều giống quỉ đến gần;
 Chúng xúi làm ra tội lấy thân,
 Theo làm kẻ họ hàng của chúng.
 Mẹ đây con! Há không kinh khủng,
 Lo ngăn ngừa tư tưởng xấu xa;
 Tập cho lòng hay nghĩ hiền hòa,
 Có Tiên Phật đến mà hộ độ.
 Mẹ đây con! Dù cho nghèo khổ,
 Mà biết lo báo bổ song thân;
 Sự tu hiền khuya sớm ân cần,
- 2560 Sẽ thường có chư thần ủng hộ
 Mẹ đây con! Khi lòng tỏ ngộ,

- Dốt nát mà được trở thông minh;
Không học hành mà thạo kỹ kinh,
Phật giúp việc chi hành cũng dễ.
Mẹ đây con! Muốn qua sông bể,
Có thuyền bè đến mé rước cho;
Mặc dù không biết lội chẳng lo,
Kẻ dốt được thông, so cũng thế.
Mẹ đây con! Tâm là chủ tể,
2570. Tâm thông rồi các lẽ đều thông;
Mới tìm ra tất mở được vòng,
Nên biết để cầm lòng làm chắc.
Mẹ đây con! Phật không dụng vật,
Chỉ dụng tâm nhân đức từ bi;
Có tâm này có Phật hộ trì,
Há không rón lập qui cho được.
Mẹ đây con! Chỉ quày một bước,
Trong bất ngờ được thấy Như-Lai;
Lúc đêm hôm như lúc ban ngày,
2580. Cần biết phải chiếm ngay tâm nội.
Mẹ đây con! Ấy là nguồn cội,
Lóng lòng son mà côi phiền lao;
Cõi Niết Bàn lòng muốn được vào,
Cũng do đó mà leo tới chỗ.
Mẹ đây con! Khi tâm chưa ngộ,
Buổi đầu tiên phải nhớ hồi quang;
Thiếu nó là nghiệp hoặc khó tan,
Nên có một, hư ngàn muôn việc.
Mẹ đây con! Trong khi xem xét,
2590. Lẽ vậy ngay muốn biết cho rành;
Nên lựa lời Phật dạy trong kinh,
Tất sẽ được tránh mình lầm lạc.
Mẹ đây con! Khi chưa được giác,

- Bị sự đời dẫn dắt như mù;
 Phải không hay quấy chẳng biết đâu,
 Cứ nhắm mắt đi theo thị dục.
 Mẹ đây con! Nó là quen tục,
 Cho nên dù là lúc đã tu;
 Thói quen kia nào phải hết đâu,
 2600. Không lọc kỹ làm sao sạch được.
 Mẹ đây con! Suy sau xét trước,
 Còn bị tà tâm lướn chánh tâm;
 Nhẹ nổi lên bên nặng thì trầm,
 Rán trợ trường thiện tâm cho mạnh.
 Mẹ đây con! Gặp điều bất chánh,
 Tâm lành thì khuyên tránh chớ ham;
 Tâm dữ thì nó bảo nên làm,
 Rốt thường bị tánh tham làm chủ.
 Mẹ đây con! Mực rơi muôn hủ,
 2610. Nước một thùng khó rửa sạch trong;
 Việc ác thì chứa chất đầy lòng,
 Thiện có một khó hòng ngăn tội.
 Mẹ đây con! Mạng dân thế giới,
 Như tuyết sương gân lồi tàn canh;
 Khi nắng lên âu phải tan tành,
 Rán bồi bổ tâm lành hơn dữ.
 Mẹ đây con! Nhơn vô viển lự,
 Cũng phải lo những sự gần đây;
 Hung hăng nhiều thù oán đầy đây,
 2620. Ngày loạn lạc xác thân khó dẫu.
 Mẹ đây con! Lòng người còn xấu,
 Thì còn ngày tranh đấu chẳng không;
 Rán hiền hòa rán nhẫn nhin lòng;
 Đòi lên xuống chỉ trong nháy mắt.
 Mẹ đây con! Vừa rồi rất đặc,

- Kể lại trong chốc lát rẽ rẽ;
Phải nghiệm suy chớ có bỏ bê,
Biết chừa để khỏi bề thút mút.
Mẹ đẩy con! Nay tu phải lúc,
2630. Không chịu tu đàn trút linh hồn;
Muôn kiếp sau tro mặt vùi chôn,
Dễ gì gặp được con này nữa.
Mẹ đẩy con! Kỳ này Phật lựa,
Những kẻ nào ăn ở hiền lành;
Đưa cho về nơi các cõi thanh,
Được thông thả khỏi sanh ra nữa.
Mẹ đẩy con! Tây phương mỗi bữa,
Mỗi khi giờ cơm ngộ sắp gần;
Khấp mười phương mẹ thấy rảo chân,
2640. Dem hoa báu cúng dâng chư Phật.
Mẹ đẩy con! Mẹ đều xem khắp,
Nhiều cõi vô số đẹp con ơi;
Đất toàn bằng châu ngọc sáng ngời,
Thân cũng ngọc tốt tươi không chán.
Mẹ đẩy con! Do thân làm sáng,
Chẳng hề dùng đến ánh mặt trời;
Cả ngày đêm đều được sáng ngời,
Các cõi Phật đều như thế cả.
Mẹ đẩy con! Rán mà sửa dạ,
2650. Đúng như lời giáo hóa Phật Tiên;
Nếu không sanh về cõi Hoa-Liên,
Các cõi ấy được lên càng quý.
Mẹ đẩy con! Theo lời mẹ chỉ,
Rán tin theo chớ ý nghi ngờ;
Rán xa lìa cái cõi trước nơ,
Chớ đeo mãi thêm cho khổ kiếp.
Mẹ đẩy con! Nay đà gặp dịp,

- Có Phật Tiên dùng phép cứu an;
 Chịu tu hành chừa tánh ác gian,
 2660. Thì sẽ được dễ dàng qui Phật.
 Mẹ đây con! Lửa đang cháy hực,
 Được có người mở hoát cửa cho;
 Không chịu ra đành chịu ra tro,
 Há chẳng biết để lo đào tẩu.
 Mẹ đây con! Kẻ lòng nơ xấu,
 Chẳng lấy đâu để cứu khỏi nạn;
 Vậy nên khuyên người sớm sửa sang,
 Bỏ tất cả lòng lang dạ sói.
 Mẹ đây con! Người nay tài giỏi,
 2670. Không làm cho nhờn loại an nhân;
 Chỉ gây thêm sự khổ đa đoan,
 Già chết cũng vẫn hoàn già chết.
 Mẹ đây con! Khổ nạn chưa hết,
 Người vẫn già vẫn chết như thường;
 Dù Đông Tây vẫn vật mấy đường,
 Đâu thể giữ xác hồn hết được.
 Mẹ đây con! Thế gian đủ chước,
 Đua nhau bày các cuộc sống sang;
 Vô tình thêm duyên có tham gian,
 2680. Xô nhau đến khổ hơn sung sướng.
 Mẹ đây con! Nếu đua sang trượng,
 Bằng ngàn muôn vật tượng trong đời;
 Ấy là làm tướng lớn của người,
 Sang mấy cũng chẳng hơn trăm tuổi.
 Mẹ đây con! Chúng sanh hạ giới,
 Bị nghiệp trần nên mới ở trần;
 Đã đeo mang lấy cái nhục thân,
 Chết là vốn ai từng tránh khỏi.
 Mẹ đây con! Người trên thượng cõi,

2690. Do nhơn lành đợc tới cõi lành;
Thân mỗi người đều rất khinh thanh,
Nên ai cũng trường sanh tất cả.
Mẹ đày con! Không mưu kế lạ,
Ai cũng đều thông thả sướng vui;
Từ món ăn thức mặc các nơi,
Rất sang cả hơn người dương thế.
Mẹ đày con! Điều này mẹ kể,
Là để cho kẻ thế hiểu rằng;
Sang cõi trần đâu thật là sang,
2700. Sang Thượng cõi mới là sang thật.
Mẹ đày con! Tuy sang tốt bậc,
Mà không ai tâm chấp rằng sang;
Nên chẳng hề có kẻ tham gian,
Nhờ đó sự khổ nạn dứt bật
Mẹ đày con! Người trên quả đất,
Hết chấp này rồi mắc chấp kia;
Tâm để cho các vật làm mê,
Nên thường chịu nhiều bề thống khổ.
Mẹ đày con! Cũng nên tỉnh ngộ,
2710. Làm hiền lương đừng có hung hăng;
Thượng cõi chừng khi đợc siêu thăng,
Mặc sức hưởng cảnh sang bất diệt.
Mẹ đày con! Đây là lời thiệt,
Chớ cho rằng ngụ thuyết mà lầm;
Chim thì bay còn cá thì trầm,
Cứ lấy đó nghiệm xem sẽ biết.
Mẹ đày con! Có sanh có diệt,
Vật tạo ra khi chết cũng buông;
Chớ có ham quyền quý phú cường,
2720. Để kẻ khác vẫn vương tai khổ.
Mẹ đày con! Con ơi khá nhớ,

- Đói vật chi cũng chớ bận tâm;
 Vì giúp người mỗi việc phải làm,
 Nhưng không để bị giam trong đó.
 Mẹ đây con! Tâm này được có,
 Nơi sang giàu như chỗ nghèo hèn;
 Tâm lòng không hề bị ố hoen,
 Chính là vị thần tiên tại thế.
 Mẹ đây con! Tâm trần đã phé,
 2730. Nghiệp hết lòi vào bể hồng trần;
 Thì đâu còn mang lấy nhục thân,
 Mọi sự khổ cũng không tất cả.
 Mẹ đây con! Biết đời tạm giả,
 Nên dù cho sang cả cách nào;
 Lòng cũng không để đắm say vào,
 Được vậy ắt ngày sau thong thả.
 Mẹ đây con! Tuy lòng không cả,
 Nhưng vì thương những kẻ còn mê;
 Mà tùy cơ tác dụng nhiều bề,
 2740. Để giúp họ trở về đường thiện.
 Mẹ đây con! Ngoài nơi lỗ miệng,
 Còn hy sinh nhiều chuyện khác hơn;
 Cứ xem ngay hoàn cảnh chừ nhơn,
 Giúp họ những việc cần nên giúp.
 Mẹ đây con! A-DI-ĐÀ PHẬT,
 Ngài muốn ai cũng được an nhàn;
 Nên tạo ra cõi Cực Lạc bang,
 Xem việc Phật mà toan thì đặng.
 Mẹ đây con! Chúng sanh mạng ngắn,
 2750. Mà khổ lao tai nạn đầy đầy;
 Cũng nên thương chớ ghét một ai,
 Không giúp được thì thôi chớ hại.
 Mẹ đây con! Nhớ nên ở phải,

- Dù cho ai đổi quấy mặc tình;
Vẫn bình tâm tu trị lấy mình,
Thì oan báo không sanh mai hậu.
Mẹ đày con! Không gây nhân xấu,
Thì đâu mang quả báo đê hèn;
Thau thế nào cũng phải ra ten,
2760. Nó không giống như vàng một sắc.
Mẹ đày con! Lấy nhân làm chắc,
Tạo nhân nào sẽ kết quả ni;
Lên thiên đường hay xuống âm ty,
Xét đã tạo nơn chi thì biết.
Mẹ đày con! Cõi trần muôn việc,
Việc lành là hơn hết bớ con;
Ít nhiều gì cũng rán mót bòn,
Thân dù bỏ, lành con chớ bỏ.
Mẹ đày con! Gặp ai khốn khó,
2770. Biết xót thương giúp đỡ ít nhiều;
Tâm lòng này càng lớn bao nhiêu,
Tánh nham hiểm càng tiêu chừng nấy.
Mẹ đày con! Tình thương nơn loại,
Cần phải cho đầy đầy rộng sâu;
Dù lòng tham xúi giục đến đâu,
Cũng không nỡ gây sàu ai cả.
Mẹ đày con! Biết năng sửa dạ,
Sẽ có ngày đạo quả được nên;
Lúc xông pha nếu có chí bền,
2780. Núi cao mây cũng leo tới chót.
Mẹ đày con! Dù bao dằn giọt,
Cũng rán cho khỏi lọt dưới sàng;
Kỳ thi này được chiếm bảng vàng,
Thân danh sẽ hiển vang tốt bực.
Mẹ đày con! Một đời chường đức,

- Muôn kiếp siêu trên bậc thế gian;
 Rán mà lo kéo việc muộn màng,
 Nước khi dậy khó toan trồng tĩa.
 Mẹ đây con! Nay không trau trĩa,
 2790. Người phần đông mất hết trí khôn;
 Có xác nhưng mà chẳng có hồn,
 Không còn biết điều chơn lẽ nguy.
 Mẹ đây con! Đây rồi yêu mị,
 Cướp xác như là qui nhập đồng;
 Trở lại làm hại kẻ giống dòng,
 Sự ác báo kẻ không hết được.
 Mẹ đây con! Kia trong hồ nước,
 Con nhìn vào sẽ thấy tương lai;
 Những người khi bị quỷ khiến sai,
 2800. Trong chốc lát mặt mày đổi khác.
 Mẹ đây con! Kẻ đao người mát,
 Vẻ mặt này những nét hung hăng;
 Như cuồng điên chạy kiếm xung xăng,
 Gặp ai cũng đón ngăn hãm hại.
 Mẹ đây con! Một đêm sáng lại,
 Cảnh tang thương đây đây trên lễ;
 Bước cùng đồ của khách trần mê,
 Nỗi thê thảm thảm thê vô số.
 Mẹ đây con! Muốn cho Phật độ,
 2810. Qua khỏi cơn tai khổ quái kỳ;
 Trong lòng đừng ngớt niệm A-Di,
 Thì là bước lâm nguy sẽ khỏi.
 Mẹ đây con! Đổi thay khắp cõi,
 Và nạn tai không lỗi chỗ nào;
 Do nghiệp mà hoặc trước hoặc sau,
 Vì thế mới khuyên mau tu gấp.
 Mẹ đây con! Ngôi nhà hư sập,

- Dỡ hết ra để lập mới lên;
Cây nguyên làm kèo cột vách phen,
2820. Thứ mọt mỗi ném trên giàn hỏa.
Mẹ đẩy con! Kẻ lòng lang dạ,
Chỉ biết lo cho thỏa dục tâm;
Thói ở ăn như loại thú cầm,
Sẽ làm thứ củi chằm cho lửa.
Mẹ đẩy con! Thấy hư liền sửa,
Xấu đường bao cũng trở tốt tươi;
Khi quấy rồi lòng biết hổ ngươi,
Tất bỏ hẳn không vui tái phạm.
Mẹ đẩy con! Sự hèn lại dám,
2830 Việc tốt không can đảm thiết hành;
Ấy thói thường của khắp chúng sanh,
Gặp khổ nạn cũng đành chớ trách.
Mẹ đẩy con! Dạy răn đủ cách,
Đức Phật không nói sót điều nào;
Mà ít ai chịu khó nghe vào,
Đáng buồn kẻ trần lao biết mấy.
Mẹ đẩy con! Quấy thì gặp quấy,
Làm phải thì có phải đến cho;
Thường thấy sao lại chẳng chịu lo,
2840 Cứ bầu sự vạy vò bất thiện.
Mẹ đẩy con! Muôn trường khi biến,
Con nhìn ngay vào phiến mây kia;
Đương liền nhau có dọc có dề,
Chỉ một ngọn gió kè đủ rã.
Mẹ đẩy con! Mây kia một đóa,
Hình dung ngay được cả thế gian;
Chùng đến khi nổi cuộc bùng tang,
Cũng biến đổi dễ dàng như thế.
Mẹ đẩy con! Con không nên trẽ,

2850. Rán ra công đem lễ hiền từ;
 Khuyên người mau chừa bỏ thói hư,
 Cách ăn ở theo như lời Phật.
 Mẹ đây con! Ở ăn chơn chát,
 Không lặn lười trộm cắp của ai;
 Tuy cơ hàn mà vẫn thanh bai,
 Những kẻ áy Phật Ngài không bỏ.
 Mẹ đây con! Trong khi nghèo khó,
 Dứt lòng tham nào có dễ chi;
 Gặp một xu có thể ngờ đi,
2860. Thấy trăm bạc ít khi nhìn được.
 Mẹ đây con! Nếu không ngừa trước,
 Gặp dịp thường bị rút dễ dàng;
 Những điều làm mình phải mê man,
 Thường có mãnh lực hơn sức nhần.
 Mẹ đây con! Rán mà tinh tấn,
 Giữ mình như ra trận đấu chinh;
 Kẻ địch luôn rình rập bên mình,
 Lúc nào cũng canh phòng cẩn mật.
 Mẹ đây con! Mắt hay ngấm vật,
2870. Tai thì nghe đủ các tiếng tăm;
 Ý thì hay tưởng tượng âm thầm,
 Miệng hay nói còn thân hay động.
 Mẹ đây con! Con ơi rán lóng,
 Thấy nghe đừng để vọng nơi tâm;
 Nếu vọng tâm thường nói lỗi lầm,
 Và sẽ khiến việc làm sai quấy.
 Mẹ đây con! Mắt tai khó đây,
 Nên các điều tệ hại thường vào;
 Dễ làm cho khởi niệm trần lao,
2880. Rồi làm ác hoặc gieo lời ác.
 Mẹ đây con! Muốn cho giải thoát,

- Phải chủ tâm ở các điều này;
Chừng khi nghe các việc đó đây,
Tâm không vọng là ngày đắc đạo.
Mẹ đây con! Như lời mẹ bảo,
Cứ làm theo chớ dạ nào ngơ;
Tuy khó khăn ngay lúc bây giờ,
Lướt qua được gặp cơ khoái lạc.
Mẹ đây con! Nước kia một bát,
2890. Làm cho người hết khát được ngay;
Một câu kinh tuy ngắn thế này,
Có thể giúp gái trai khỏi khổ.
Mẹ đây con! Con nên ôn cố,
Rồi tùy nghi khuyên dỗ chúng sanh;
Kẻ thiện căn nghe đến lời lành,
Sẽ tinh ngộ tu hành theo Phật.
Mẹ đây con! Phật không dụng vật,
Khi ra về chớ cất mang theo;
Nếu trong lòng còn một vật đeo,
2900. Đắm giữa biển khó chèo tới bến.
Mẹ đây con! Hồng trần còn mền,
Cõi Tây Phương khó đến con ơi;
Dù từ lâu say đắm sự đời,
Nay đây cũng rán thôi chớ nữa.
Mẹ đây con! Kim thành có cửa,
Kẻ tâm không thì nó tự khai;
Những người lòng còn bận trần ai,
Đợi đến chết không ngày nào mở.
Mẹ đây con! Đoạn này khá nhớ,
2910. Để truyền ra khắp chỗ được hay,
Rán sửa lòng cho khỏi đứng ngoài,
Bị ác thú xé thây từng mảnh.
Mẹ đây con! Vào thành mới bảnh,

- Có kẻ dâng rượu Thánh trà Tiên;
 Sẽ rõ câu con thảo cha hiền,
 Việc đâu phải thường niên được có.
 Mẹ đây con! Cũng nên chịu khó,
 Len lỏi khuyên lớn nhỏ lo tu;
 Giờ này chưa phải lúc ngao du,
 2920. Mà là lúc cần tu công đức.
 Mẹ đây con! Tận tâm khuyên dứt
 Đồi với ai chớ chút ngại ngần,
 Nếu buổi này không lập được thân;
 Chẳng còn dịp nào hưng danh phận.
 Mẹ đây con! Buộc năm bảy nặn,
 Vùng vẫy ra cho đặng dễ gì,
 Nếu không lòng cương quyết tu trì,
 Bên mê sẽ khó ly ra khỏi.
 Mẹ đây con! Gặp ai cũng gọi,
 2930. Rán ăn chay giữ giới làm lành;
 Nhả bớt đi bả lợi mỗi danh,
 Sẽ được Phật độ sanh độ tử.
 Mẹ đây con! Khuyên người bỏ dữ,
 Nếu không nghe cũng cứ khuyên hoài;
 Dù cho ai mắng chưởi nhiếc xài,
 Cũng nín chịu chớ gây gổ lại.
 Mẹ đây con! Mở lòng quảng đại,
 Phải cũng thương mà quấy cũng thương;
 Phải thì khuyên giữ phải một đường,
 2940. Còn quấy rán tìm phương dạy sửa.
 Mẹ đây con! Đạo luôn mở cửa,
 Ai cũng vào không lựa riêng ai;
 Thành hay không là tự gái trai,
 Lòng thương xót với ai cũng dạy.
 Mẹ đây con! Kim không chỉ sỏi,

- Đi lạc đường là tại nơi người;
Phật dạy điều hiền đức tốt tươi,
Không nghe mới lâm nơi sâu khổ.
Mẹ đây con! Làm cho tới chỗ,
2950. Mới biết lời Phật có hay không;
Chớ nửa đường rồi vội ngã lòng;
Lại nỡ trách Phật không linh nghiệm.
Mẹ đây con! Tu không chơn niệm,
Hoặc niệm mà thiếu điểm chơn tu;
Vì thiếu bình hoặc giả thiếu dầu,
Tìm dầu có đèn đâu thể cháy.
Mẹ đây con! Theo đây nghiệm lấy,
Sẽ biết ra phải quấy nơi ai;
Tu niệm cần gồm đủ cả hai,
2960. Quả đạo sẽ có ngày kết được.
Mẹ đây con! Tuy làm việc phước,
Mà lòng không có chút từ bi;
Hoặc nghĩ lành mà chẳng hành y,
Tu như thế huyền vi khó thấy.
Mẹ đây con! Thật lòng nhân ái,
Cho một tiền, phước đại dường non;
Niệm Phật bằng cả tấm lòng son,
Chỉ một niệm đủ thân Phật hiện.
Mẹ đây con! Niệm cho liền miệng,
2970. Chẳng thành tâm dù niệm bao lâu;
Phật cũng không hóa hiện đến đâu,
Cảm chẳng có ứng nào có được.
Mẹ đây con! Thành tâm có trước,
Huệ sẽ nên mà phước cũng nên;
Điều này con khá nhớ chớ quên,
Đề nhắc lại nhơn sanh được biết.
Mẹ đây con! Phải cho rạng tiết,

- Đúng là người phụng việc Phật gia;
 Trọng người đời như thể mẹ cha,
 2980. Đâu dám đôi vạy tà sai quấy.
 Mẹ đấy con! Trọng người thế ấy,
 Thì mỗi lần nghe thấy người nguy;
 Tất nhiên lòng có sự thông bị,
 Sẽ giúp chẳng điều gì tiếc uổng.
 Mẹ đấy con! Của người dù muôn,
 Biết trọng người tất chẳng phạm vào;
 Sự muốn kia to lớn dường bao,
 Cũng lần lượt tan vào trong nước.
 Mẹ đấy con! Đây là một chúc,
 2990. Ngăn tội và sanh phước ở con;
 Khá gắng ghi để giữ cho tròn,
 Mẹ đang đợi ngày con đắc đạo.
 Mẹ đấy con! Thương con khờ khạo,
 Bị sự đời lừa đảo không hay;
 Cứ mê man các việc trần ai,
 Thầy thi đã bỏ đầy cõi tạm.
 Mẹ đấy con! Vì mê tâm cảm,
 Cá quên thân bị hãm vào nò;
 Ham gái xinh, của lắm, chức to,
 3000. Người quên kiếp bị xô biển khổ.
 Mẹ đấy con! Gặp kỳ đại độ,
 Có Phật Tiên dạy dỗ khắp nơi;
 Rán tu cho giải khổ cuộc đời,
 Chớ ham việc ăn chơi thái quá.
 Mẹ đấy con! Chim lồng được thả
 Sao lại còn nần ná chưa bay;
 Nếu để cho nhốt lại lần này,
 Sao khó gặp được ngày ân xá.
 Mẹ đấy con! Phèn này hối quá,

3010. Vĩnh kiếp sau khỏi đọa sáu đường;
Được tự do không sự buộc vương,
Làm thân chết phải nhường phải nể.
Mẹ đây con! Nhỏ cho tận rể,
Giống mê lầm đừng để sanh thêm,
Rèn đạo mâu bất luận ngày đêm;
Biển tâm quyết làm êm sóng tục,
Mẹ đây con! Cây rừng một khúc;
Đề vạy hoài đến mục ra chi,
Chịu đẽo bào trong một thời kỳ,
3020. Thành hình tượng giống y ý muốn.
Mẹ đây con! Chớ nên bỏ luống,
Vạy dù bao khéo uốn cũng ngay;
Tuy lắm ưa các việc trần ai,
Cô chừa bỏ có ngày xong được.
Mẹ đây con! Gìn câu thệ ước,
Đã nguyện tu sau trước vẫn tu;
Nay mờ nhưng sau sẽ hết lu,
Tuy lao khổ mặc dầu chớ nệ.
Mẹ đây con! Việc không nên trể,
3030. Biết rồi lo chớ để trôi qua;
Nếu tuồng đời còn diễn lâu xa,
Mẹ đâu xuống để mà hỏi trẻ.
Mẹ đây con! Yếu nương người khỏe,
Tất nhiên không ngã té bao giờ;
Chúng sanh đang rồi rắm mê mờ,
Nương lời Phật khỏi lo lầm lạc.
Mẹ đây con! Phật kêu giải thoát,
Bởi lòng thương vạn vật sanh linh;
Các khô lao vây chặt lấy mình,
3040. Xác thịt khổ hoặc tinh thần khổ.
Mẹ đây con! Khổ nản vô số,

Mà cũng không hưởng thọ lâu dài;
 Làm mọi tội cho xác thú khai,
 Cho đến chết không ngày nào rảnh.
 Mẹ đây con! Nếu đem so sánh,
 Cảnh trần đâu khác cảnh tù đày;
 Vì thế nên các Đức Như Lai,
 Kêu giải thoát cảnh này cho sớm.
 Mẹ đây con! Cũng nên biết gớm,
 3050. Xác thân người dơ bản nhất đời;
 Còn lo lường đau khổ đủ nơi,
 Rán tu khỏi luân hồi lại nữa.
 Mẹ đây con! Tuổi mòn từ bữa,
 Nay không tu mai sửa chẳng rồi;
 Số Thiên Tào khi đã bị bôi,
 Thì vạn sự đều thôi tất cả.
 Mẹ đây con! Bừng chừng khi xả,
 Đám bè kia tự rã tự trôi,
 Cảnh linh đình sóng dập gió dồi,
 3060. Sẽ khó kiếm được nơi đùm trú.
 Mẹ đây con! Nay còn mê ngủ,
 Ất ngủ luôn đến rủ thịt xương;
 Uổng một đời sống cõi trần dương,
 Không tìm đến con đường sáng sửa.
 Mẹ đây con! Thấy mây đang bủa,
 Biết rằng điềm sắp có mưa tuôn;
 Nếu không tìm những chỗ ẩn nương,
 Thì đâu tránh khỏi cơn ướt át.
 Mẹ đây con! Mở tâm thánh giác,
 3070. Để mà nghe người các châu vi,
 Đang đua chen chế tạo những gì,
 Dựa vào đó an nguy sẽ biết.
 Mẹ đây con! Người không ác nghiệt,

- Thì là cơ tận diệt cũng không;
Người ác càng ngày một thêm đông,
Cơ tận diệt cũng hồng kế cận.
Mẹ đẩy con! Không nên trì hoãn,
Mau tu hành kéo phận dở dang;
Một lần này đạo hạnh vẹn toàn,
3080. Ngày sau khỏi khổ nạn dương thế.
Mẹ đẩy con! Thấy cây úng rề,
Biết rằng cây không thể sống lâu;
Thấy lòng người càng lắm độc sâu,
Biết người chẳng hưởng lâu dài được.
Mẹ đẩy con! Lâu xưa thuở trước,
Cõi thế gian nhiều cuộc đổi thay;
Chớ phải đâu mới một lần này,
Mà ngờ vực mà bày chuyện huyền.
Mẹ đẩy con! Xưa nhiều cung điện,
3090. Vì gặp khi biến chuyển địa cầu;
Đã bị chìm tận đáy biển sâu,
Nay cũng vẫn còn lưu ngói gạch.
Mẹ đẩy con! Dưới đồng sa mạc,
Đã có nhiều lâu các bị chôn;
Sau một cơn lụt bão kinh hồn,
Hiện thời vẫn còn tồn dấu vết.
Mẹ đẩy con! Sẽ thay đổi hết,
Nhơn vật đều bị chết chín phần;
Mặt đất chừng khi được bình phân,
3100. Cảnh vật lạ thế nhân cũng lạ.
Mẹ đẩy con! Mọi điều mới cả,
Trở lại hồi thiên hạ sơ khai;
Có các Tiên thượng cõi xuống đây,
Làm cho thế giới này đông đảo.
Mẹ đẩy con! Các Tiên xây tạo,

- Nhiều đèn đài quý báu cực kỳ;
 Sức phàm phu không thể sánh bì,
 Vừa tráng lệ vừa vi diệu ẩn.
 Mẹ đây con! Tiên phàm sống lẫn,
 3110. Bởi ai ai đều cũng hiền từ;
 Lòng Phật Tiên sắp cũng gần như,
 Nên Tiên Phật cùng người đồng trụ.
 Mẹ đây con! Nhờ ơn từ vũ,
 Cảnh trở nên thanh tú tuyệt vời;
 Vui khác hơn vui của hiện thời,
 Đâu cũng có trường chơi phong nhã.
 Mẹ đây con! Đứng đi thông thả,
 Không ai tra giấy má khó khăn;
 Có xe tàu bằng sức huyền năng,
 3120. Toàn thế giới giao thông tiện lợi.
 Mẹ đây con! Thật là đời mới,
 Mọi việc đều khác lối thường tình;
 Không ai mang tật bệnh trong mình,
 Người nào cũng thân hình mạnh khỏe
 Mẹ đây con! Tin theo lời mẹ,
 Chí công tu rồi sẽ được coi;
 Nào lâu đài xe cộ hảnh hời,
 Bằng châu báu người đời khó sắm.
 Mẹ đây con! Đừng dùng nhung gấm,
 3130. Không thấy ai mặc tấm vải thô;
 Mặt mày không son phấn điểm tô,
 Vẫn đẹp dễ không thua bức tượng.
 Mẹ đây con! Mẹ không nói bướng,
 Rán làm lành để hưởng cảnh ni;
 Thật an nhàn không sự khốn nguy,
 Muốn dùng đến vật gì cũng có.
 Mẹ đây con! Lướt trong sương gió,

- Đề mà đi tới đó ở con;
Dừng bước nào, bước nầy héo don,
3140. Đòi tạm giả nầy con chớ nhiễm.
Mẹ đây con! Nào đâu dễ kiếm,
Cuộc đời thay trên diêm lục lừa;
Hãy dẫn lòng tu niệm sớm trưa,
Con sẽ thấy việc chưa từng thấy.
Mẹ đây con! Biếng lười thế mấy,
Thời kỳ này cũng phải siêng năng;
Niệm Di Đà quên ngủ quên ăn,
Điều nhân ái lòng hằng ghi nhớ.
Mẹ đây con! Cho lòng sáng rõ,
3150. Ngày như đêm không có bóng đen;
Không hổ trắng cũng chẳng thẹn đèn,
Trong lòng ấy Phật liền hiện tới.
Mẹ đây con! Ta Bà thế giới,
Các linh căn đều đợi kỳ này;
Đọa muôn năm siêu chỉ một giây,
Không công đức sâu dày khó đắc,
Mẹ đây con! Đức tin vững chắc;
Xô không xiêu dàu lắc không nghiêng,
Sự tu hành vẫn một chí nguyên,
3160. Được như thế sẽ nên đạo cả.
Mẹ đây con! Khổ không đời dạ,
Cứ y lời giáo hóa rèn lòng;
Các vọng tâm cố gắng diệt xong,
Tất là được thành công đắc quả.
Mẹ đây con! Như cây với lá,
Phải gồm tu chớ bỏ điều nào;
Cây tươi thì lá được xanh màu,
Khổ chịu được thì cao quả được.
Mẹ đây con! Thấy trời với nước,

3170. Nào ai hay chùng lúc đến gần;
 Có đất liền có cả nhọn dân,
 Khác hơn lúc xa tầm mắt thấy.
 Mẹ đẩy con! Một ngày bát cạy,
 Từ xem không đôi thấy có ra;
 Chớ xem không con ngỡ rằng xa,
 Vội lời mái (4) ắt là hồng việc.
 Mẹ đẩy con! Thân con biết tiếc,
 Rán đừng cho tiêu diệt lần này;
 Được trọn lành dù có mất thân,
3180. Thân ấy vẫn còn hoài không mất.
 Mẹ đẩy con! Phật lia xác chất,
 Chớ nào đâu lia mất bản thân;
 Của thể trần trả lại thể trần,
 Thân mình cứ giữ thân chớ bỏ.
 Mẹ đẩy con! Điều này nếu rõ,
 Tự nhiên con được tỏ ngộ tâm;
 Thật giả cần xét kỹ kéo lằm,
 Trong mộng chết nhưng thân còn sống.
 Mẹ đẩy con! Lo tu mau chóng,
3190. Mẹ chờ con nơi cổng Phật đài;
 Rán về cho tới chỗ nay mai,
 Đừng để mẹ lâu ngày trông đợi.
 Mẹ đẩy con! Mẹ thường lui tới,
 Xem cảnh hoa con dưới hồ sen;
 Đóa hoa này đã nở lớn bèn,
 Sớm về để ngồi lên trên ấy.
 Mẹ đẩy con! Con càng làm phải,
 Thì mùi hoa càng lại thơm ra;
 Và sắc vàng thêm chiếu sáng ra,
3200. Xem hoa mẹ rất là mừng rỡ.
 Mẹ đẩy con! Rối tâm rán gỡ,

- Cho hết còn tưởng nhớ bá bang;
Chỉ một lòng nhớ Phật Tây phang,
Nơi gương thiện làm an lạc chúng.
Mẹ đấy con! Cho nên cái thúng,
Đừng để ra vành mủng lỗ làng;
Rán tới bờ đừng nửa chừng giang,
Tu cho đắc chớ đừng bất đắc.
Mẹ đấy con! Nay không thành Phật,
3210. Muôn kiếp sau tất mất bồ đề;
Nhớ khuyên ai còn nặng nghiệp mê,
Ráng tỉnh ngộ lo bề tu niệm.
Mẹ đấy con! Khá gìn hạnh kiem,
Cho không còn một điểm nhuốc nhơ;
Người còn thương trời há ngó lơ,
Lúc nào cũng chực chờ cứu độ.
Mẹ đấy con! Nhờ ơn vũ lộ,
Bao nhiêu điều tai khổ được qua;
Ở tốt lành đừng ở xấu xa,
3220. Nên nhắc nhở trẻ già nam nữ.
Mẹ đấy con! Càng làm việc dữ,
Càng nhiều thân nhiều sự họa ương;
Và chẳng làm cho kẻ khác thương,
Giàu mấy cũng không được hạnh phúc.
Mẹ đấy con! Lóng trong chớ đục,
Tuy nghèo mà hạnh phúc bố con;
Chẳng bị ai thù oán ghét hờn,
Tai họa cũng không nhân đâu tới.
Mẹ đấy con! Khắp trong thế giới,
3230. Ai cũng đều theo lối hiền lương;
Dù không về nơi cõi Tây Phương,
Tại thế cũng hưởng đường Cực-lạc.
Mẹ đấy con! Vì còn làm ác,

- Nên còn đường sống thác luân hồi;
 Nghiệp ác khi trừ tuyệt được rồi,
 Sanh tử dứt luân hồi cũng dứt.
 Mẹ đẩy con! Cũng gần đến mức,
 Đừng để cho ngã gục giữa đường;
 Lấy sức thân để chạy bảy bươn,
 3240. Thành công sẽ danh dương bốn bể.
 Mẹ đẩy con! Sớm gây tội lỗi,
 Nhưng chiều nguyên triệt để tu hiền;
 Tội lệ kia tức được tiêu liền,
 Còn có thể tu nên chưa muộn.
 Mẹ đẩy con! Rán tu kéo uổng,
 Có Phật Tiên bước xuống hồng trần;
 Một lần này không lập được thân,
 Chẳng còn dịp nào hưng danh phận.
 Mẹ đẩy con! Riêng mình tinh tấn,
 3250. Và đừng quên khuyên chúng kiên gan;
 Dù sao sao cũng giữ một đàng,
 An cũng đạo nguy nan cũng đạo.
 Mẹ đẩy con! Tín đồ Phật giáo,
 Phải gìn câu hòa hảo khắp nơi;
 Lấy từ tâm bác ái ở đời,
 Đẹp hết tánh nhỏ nòi câu nệ.
 Mẹ đẩy con! Ai dù tòi tệ,
 Biết ăn năn nên để lòng thương;
 Thân nên làm, thù chẳng nên trương,
 3260. Sẽ khiến được bốn phương đều đến.
 Mẹ đẩy con! Xác phạm mang mển,
 Chẳng một ai không đến lỗi lầm;
 Nhưng kẻ lầm biết hối nơi tâm,
 Là kẻ trí sẽ làm Tiên Phật.
 Mẹ đẩy con! Thương người sơ thất,

- Lời chớ không hại mất điều chi;
Thế cho nên ở cấp bậc gì,
Điều ấy cũng cần ghi nhớ rõ.
Mẹ đây con! Chùng nào lớn nhỏ,
3270. Thấy khổ người như khổ của mình;
Biết đỡ nâng và biết động tình,
Người ấy họa đao binh không có.
Mẹ đây con! Người trong Phật ngõ,
Điều ấy cần ghi rõ trong tâm;
Để tránh qua những việc sai lầm,
Thay vì cứu lại làm hại chúng.
Mẹ đây con! Cá trong ao vũng,
Nước cạn đi cá sống sao yên;
Chúng sanh đang ở cõi trần duyên,
3280. Nên thương lẫn chớ nên húng hiếp.
Mẹ đây con! Cũng vì họa nghiệp,
Cả chúng sanh trong kiếp nầy đây;
Có một ngày như gió tuôn mây,
Cảnh thê thảm nào ai tránh khỏi.
Mẹ đây con! Đường tu theo dõi,
Việc thiện lương làm nói không quên;
Cảnh hãi hùng dù có nổi lên,
Sẽ có các Phật Tiên cứu độ.
Mẹ đây con! Thấy đời thống khổ,
3290. Giúp chẳng cùng đâu nữ dôi ngoa;
Cuộc chuyển dời quả đất không xa,
Vì thế mẹ khuyên ra cạn lẽ.
Mẹ đây con! Chờ khi sút mẻ,
Mới lo toan việc đã muộn rồi;
Con rón khuyên già trẻ nơi nơi,
Hãy tu trước khi rơi nạn ách.
Mẹ đây con! Việc còn cách vách,

Gần hóa xa vì mắt khó trông;
Vách lầy rồi việc kể bên hông,
3300. Sự đã ngỡ là không mà có.
Mẹ đẩy con! Đạo tâm chớ bỏ,
Các Phật Tiên bởi nó mà ra;
Rán giồi mài ở một kỳ ba,
Về Cục-Lạc mới là hết khổ.
Mẹ đẩy con! Chỉ bao nhiêu đó,
Con nhớ ghi chớ có lãng quên;
Rán tu cho đạo quả sớm nên,
3308. Mẹ xin kiếu về bên Cục Lạc.

Viết xong ngày 15-12-1958
Thanh Sĩ.

Ghi Chú:

- (1) ‘nghiệp hoặc’: nghiệp mê lầm.
- (2) ‘Trối mặc’ có bản ghi là ‘Chối mặc’.
- (3) ‘loại mái’ có bản ghi là ‘loại máy’.